VIJFDE JAAR. N°. 1002. **1841.** DONDERDAG, 4 FEBRUARIJ.

DE AVONDBODE,

Abonnement
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.
Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

Prijzen
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* .... f 7.—
en *Buitensteden* franco .... » 8.—
ADVERTENTIËN.
ZEVEN REGELS of minder .... f 1.75.
Elken regel meer .... » 25.
ZEGEL voor elke Advertentie en herhaling.. » 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 3 Februarij.

— Door Z. M. is tot rector magnificus der hoogeschool te Leyden voor het akademiejaar 1841 — 1842 benoemd, de hoogleeraar J. F. van Oordt J. W zoon.

— Men schrijft ons, dat het Z. M. heeft behaagd aan den 2den luitenant à la suite E. H. W. Stilt, van de afdeeling kurassiers n°. 9, op zijn daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de dienst te verleenen.

Aan den 1sten luitenant-kwartiermeester van de 7de afdeeling infanterie J. H. Raut, en den 2den luitenant-kwartiermeester B. van Rijswijk, van het algemeen depôt der landmagt n°. 33, is het tractement van non-activiteit verleend, in afwachting van pensioen.

Aan den kapitein van der Beek, van de 2de afdeeling infanterie, is, op zijn verzoek, verleend het nonactiviteits tractement tot herstel zijner gezondheid, in afwachting van hetgeen verder omtrent hem zal worden beslist.

— Wij hebben gemeld, dat Z. M. de koning van Pruissen aan den heer Becker, vervaardiger van het lied:

Sie sollen ihm nicht haben,
Den freyen Deutschen Rhein,

een geschenk van 1,000 thaler heeft doen toekomen. Wij meenen onzen lezers geene ondienst te doen, door hun eene vertaling van bovenstaand dichtstukje mede te deelen, die, zoo wij meenen, bewerkt is door den heere van der Loo.

DE DUITSCHE RIJN.

Zij zullen hem niet hebben
Den vrijen duitschen Rijn;
Zoo lang zijn' waatren ebben
En hem de zon beschijn';
Zoo lang er schepen drijven
Op zijnen breeden stroom,
En Duitschers mannen blijven,
Manhaftig, kloek en vroom.

Zij zullen hem niet winnen
Den vrijen duitschen Rijn,
Zoo lang er knapen minnen
En flinke meisjes zijn;
Zoo lang kasteel en rotsen
Zich spieg'len in zijn' vloed,
Of hij met ijs en schotsen
De landen daavren doet.

Zij zullen hem niet krijgen
Den vrijen duitschen Rijn,
Geen duitsche barden zwijgen,
Wie onzen moed begrijn';
Dat zij als raven krassen,
Al gieren zij zich heesch:
Zoolang hier roeijers plassen,
Kent onze Rijn geen vrees.

Zij zullen hem niet boeijen
Den vrijen duitschen Rijn,
Zoolang er harten gloeijen
Door zijnen eedlen wijn.
Eer ons de Rijn ontnomen
En prooi wordt van 't geweld,
Verzink' in zijne stroomen
Tot Duitschlands laatsten held!

— Het artikel van het *Journal de la Haye*, welks overname ons deze week door plaatsgebrek werd belet, is van den navolgenden inhoud:

Dezer dagen is de vraag geopperd: Of de wetten, wanneer zij gepromulgeerd worden, behooren gecontrasigneerd te zijn door het hoofd van het departement, dat met de uitvoering belast is?

Een onzer dagbladen, welks gevoelen door vreemde couranten is overgenomen, beweert van ja. Dit is, meenen wij, eene dwaling. Wat toch zegt art. 76 der grondwet? dat alle koninklijke besluiten en beschikkingen moeten voorzien zijn van de medeonderteekening van het hoofd van het ministeriele departement, waartoe dezelve behooren. De grondwet spreekt dus niet van het medeonderteekenen der wetten. De reden hiervan is zeer eenvoudig. De wetgever heeft aan de natie alle die waarborgen willen schenken, welke zij het regt had te verlangen, maar hij moest tevens de verantwoordelijkheid des ministers binnen de grenzen bepalen, buiten welke deze heilzame instelling slechts schadelijk voor den staat en strijdig met den aard van onzen regeringsvorm zou worden. Van dit beginsel uitgaande, diende men te zorgen, dat de verantwoordelijkheid niet begon te werken, vóór dat er eene daad van uitvoering had plaats gehad, waardoor de grondwet of de wetten mogten geschonden worden. Het is slechts die uitvoering, het eigenaardig en voornaamste onderwerp van het ministeriële ambt, dat gelegenheid en een' vasten grond tevens geeft voor eene geregtelijke vervolging. Waar het slechts adviezen of inzigten geldt, b. v., waar hij den Koning aanraadt om dit of geen ontwerp van wet voor te stellen, daar behoort hij volstrekt onafhankelijk te zijn. Zijn gevoelen, hoe ook, behoort hem aan geene vervolgingen bloot te stellen, en kan in geen geval aanleiding geven tot de toepassing van het beginsel der geregtelijke verantwoordelijkheid. Zoo lang de wet nog aan de beraadslaging is onderworpen, kunnen de kamers voorzeker hunne bezwaren, van welken aard zij zijn mogen, tot de ministers, die de wet verdedigen, en tot niemand anders rigten. Maar verder strekt zich, met opzigt tot de daarstelling der wet, de verantwoordelijkheid der ministers niet uit. De wet, eenmaal vastgesteld, is het gewrocht van het gemeen overleg tusschen de kroon en de staten-generaal, en daaruit kan geene andere dan die zedelijke verantwoordelijkheid voortvloeijen, die op alle de daden der ambtenaren, van de hoogsten tot de laagsten, rust.

Men heeft dit zoo zeer gevoeld, tijdens het maken der wijzigingen in de grondwet, dat alstoen door de tweede kamer, en te regt, is afgekeurd geworden, dat gedeelte des nieuwen ontwerps, waarbij was bevolen het contreseing ook der ontwerpen van wet.

De ambtenaar, die zijn' naam plaatst onder de wetten, doet dit alleen als waarmerk van de handteekening des souvereins, die de wetten afkondigt; en deze formaliteit heeft niets gemeens met de verantwoordelijkheid der ministers.

— In een' brief uit 's Hage dd. 2 dezer leest men:

Gisteren had alhier in het locaal *Diligentia* het jaarlijksch examen plaats van de elèves van den heer A. J. van Gelder, verdienstelijk muzijkonderwijzer alhier. Vóór en aleer ik echter over dit examen in eenige bijzonderheden treed, moet ik den heer van Gelder allen lof geven; daar hij een dergenen in onze residentie is, die door vlijt en ijver, aan een schitterend talent gepaard, het onderwijs in de toonkunst aan hunne elèves naar eene gepaste en grondige leerwijze geven, en bij hen de zucht om naar hooger doel te streven door openlijke ten toon spreiding van hunne begaafdheden en vorderingen trachten op te wekken. In het bijzijn van een groot aantal toehoorders gaven de verschillende elèves, die de een langer de andere korter tijd het onderwijs genoten hadden, proeven van hunne muzijkale bekwaamheden. Het uitgebreid programma bevatte muzijkstukken van verschillende componisten, waaronder voornamelijk de volgende uitmunten: trio van Beethoven, een ander van Hummel, concertino van Czerny. Eene introductie en rondeau à quatre mains, van Czerny, over thema's uit *les Huguenots*, en eene notturne van Hummel, hebben de meeste goedkeuring weggedragen; beide stukken werden door de jongejufvrouwen J. en M. Stevens, en den jongeheer J. van Gigch, met accompagnement, uitmuntend uitgevoerd; terwijl ook in compositien van Diabelli en anderen een aantal elèves op eene verdienstelijke wijze hunne talenten deden blijken. Ten slotte werden door den onderwijzer eenige prijzen, zoowel van verdienste als ter aanmoediging, aan de vlijtigste en bekwaamste der jeugdige leerlingen uitgereikt. Het talrijk publiek, bij dit examen tegenwoordig, betoonde zijne bijzondere tevredenheid.

— Men schrijft ons uit Nijmegen, dd. 2 Februarij: — Gisteren is de gierbrug weder weggenomen en in de haven gesleept; de rivier gaat vol drijfijs. De thermometer, die sedert den 13 Jan. voortdurend boven 0 teekende, stond gisteren morgen ten 8 ure 2—0, en heden morgen op hetzelfde uur 4½ — 0 Reaumur.

Vele ingezetenen, vooral de nijmeegsche vrouwenschaar, hebben zich beijverd, om de loffelijke pogingen der commissie tot de uitdeeling van warme spijzen aan de algemeene armen te ondersteunen. De bijdragen tot daarstelling eener loterij tot dit doel vermeerderen nog dagelijks; onder dezelve merkt men op eene uitmuntende teekening van den heer B. C. Koekkoek, teekeningen van Z. Exc. den luitenant-generaal Howen, en van de heeren Christ, vader en zoon; eene fiksche schets in olieverf, een hond in de sneeuw spelende, van den heer van der Brugghen; eene ongelukkige weduwe, schets in olieverf, door van Pelt, en vele andere, zoowel teekeningen, als keurig- en rijkgewerkte handwerken. Den menschlievenden gevers zij dank toegebragt van allen, die gaarne medewerken, om het leed hunner verarmde natuurgenooten te verzachten.

'S GRAVENHAGE 2 Febr. Wij vernemen, dat bij resolutie van Z. Exc. den minister van financiën de 183ste Koninkl. Ned. Loterij is gearresteerd, geheel op denzelfden voet als de thans trekkende.

— Bij den hoogen raad der Nederlanden is heden de uitspraak in de zaak van *den Tolk der Vrijheid*, welke op heden bepaald was, tot op den 16 *dezer* verdaagd.

ZWOLLE 1 Febr. In den jare 1840 zijn in de haven van deze stad uit havens van buiten het rijk binnengekomen, het aanzienlijk getal van 112 zeeschepen, als: uit de haven van Hull 79, Newcastle 1, Riga 5, Dantzig 8, Liverpool 11, Cette 1, Drammen 2, Tonneren 1, Rostock 1, Christiania 1, Rendsburg 1, en Oosterwoer 1. — Van die 112 zeeschepen waren onder nederlandsche vlag 102, engelsche 3, hanoversche 3, oldenburger 2, bremer 1. en papenburger vlag 1. — Het getal der in 1840 uit de haven van Zwolle uitgeklaarde zeeschepen was 116.

Zien wij terug op eenige vroegere jaren, dan ontdekken wij met blijdschap eenen gestadigen en verbazenden vooruitgang. — In 1836 toch was het getal der ingeklaarde zeeschepen 34, in 1837 was het 37, in 1838 was het 43, terwijl in 1839 het getal reeds op 77 was geklommen.

Wanneer men in aanmerking neemt de welvaart en den zegen, welke de handel en de zeevaart over bijna alle takken van ons volksbestaan verspreiden, en dat de groote toeneming der buitenlandsche zeevaart van en naar deze stad wel bijzonder een gevolg is van de daarstelling der zwolsche reederij-maatschappij, die eigenlijk eene overijsselsche maatschappij is, en van de ijverige en standvastige pogingen der heeren directeuren dier maatschappij, van Rees en van der Vegt, die gelukkiglijk tot hier toe alle moeijelijkheden en bezwaren zijn te boven gekomen, dan heeft men vele redenen, om zich over het bestaan dier maatschappij te verheugen, en de beste wenschen voor haren verderen bloei uit te storten.

Part. Corresp. SAS VAN GENT 1 Febr. Gedurende de afgeloopen maand zijn niet meer dan 6 zeeschepen door het kanaal van Neuzen gepasseerd, waarvoor de Scheldetol is ontvangen, te weten: 5 uit zee inkomende en 1 naar zee uitgevaren. De inkomende, allen naar Gent bestemd, waren geladen, 1 met zout, 1 met vruchten, 2 met hout en 1 met lijnzaad. Het uitgevaren schip was geballast. Van deze 6 schepen voerden 4 de hanoversche, 1 de russische en 1 de belgische vlag.

FRANKRIJK.

PARIJS 1 Febr. In de zitting der kamer van afgevaardigden zijn heden de beraadslagingen over het ontwerp van wet nopens de fortificatiën voortgezet, en begonnen over art. 1: eene som van 140 millioen is voor de versterkingswerken van Parijs bepaaldelijk bestemd. — De amendementen op dit artikel ingetrokken zijnde, heeft de heer Paixhans een nieuw amendement voorgesteld, hetwelk mede niet is aangenomen. Tot de stemming overgegaan zijnde, is dit artikel met zeer groote meerderheid aangenomen.

Vervolgens is beraadslaagd over art. 2: Deze werken zullen bevatten: 1°. Eene doorgaande gebastioneerde en geterrasseerde bewalling, omvattende de twee oevers der Seine, met tien mètres bemetselde glooijingen; 2°. gecassematteerde buitenwerken. Ook dit artikel is aangenomen. Een drietal leden stelden amendementen voor, onder anderen, de heer Larabit, en de heer Portalis stelde weder een amendement voor op het amendement van den heer Larabit; bij het laatstgemelde wordt verlangd, dat de gecasematteerde werken niet zullen worden daargesteld, dan na de voltooijing van de gebastioneerde omwalling der werken van St. Denis en Charenton. De maarschalk Soult bestreed dit amendement en verklaarde, dat het gouvernement voornemens is de uitvoering der werken op den eenen en op den anderen oever gelijktijdig (*simultanément*) te doen plaats hebben, naar gelang der behoefte.

Bij het vertrek van den post was de heer Odillon Barrot, over het vraagstuk der gelijktijdigheid, aan het woord.

Dezen avond verspreidde zich het gerucht, dat de maarschalk Soult en de heer Teste besloten waren om, dadelijk na den afloop van het stemmen der kamer, het ministerie te verlaten.

Men schrijft uit Bern van den 28 Jan.: — De stendenraad van Freiburg heeft besloten den grooten raad tegen den 30 dezer buitengewoon bijeen te roepen, en hem voor te stellen, zich met de drie kantons te vereenigen, die de bijeenroeping van de buitengewone stenden hebben verzocht, ten einde zich over de maatregelen, betrekkelijk de opheffing van de Aargausche kloosters, te verstaan.

Het voorgevallene te Solothurn en te Aargau heeft terug gewerkt op het kanton Zurich, wáár de contra revolutie van 1830, die het werk is van eene partij, welke behendiglijk de godsdienstige gevoelens heeft weten te bezigen, om hare staatkundige ontwerpen te bevorderen, met rust op zoodanig eenen bodem, dat men geene vrees zou hebben te koesteren, voor de uitwerking der voordeelen, door de liberale partij behaald.

Het besluit van den grooten raad van Aargau is reeds in werking gebragt.

MENGELWERK.

EEN LIEFDEDROOM DER JEUGD.

(*Eene ware geschiedenis.*) — (*Vervolg en Slot.*)

« HERMAN! arme, ongelukkige HERMAN! » riep zij snikkend uit. « Dat gestrande vaartuig, dat gebroken anker, die van elkaâr gereten krans... ik... ô, mijn God, ik alleen versta er de beteekenis van. Arme, edele, dierbare lieveling mijner ziel!... lieveling mijner ziel? — mag hij dat zijn? — » voegde zij er sidderend bij en zweeg. En nu verscheen het beeld van haren gemaal voor haren geest, en het was, als of er eene stem in haar binnenste sprak: geef niet langer aan den verzoeker gehoor; is uw brave echtgenoot niet de vader van het kind, dat gij onder het hart draagt? — Toen zonk zij op hare knieen neder en bad.

Hoe groot, hoe verheven is de deugd der vrouw, wanneer zij den zwaren strijd van haren pligt met neiging en hartstogt durft wagen; wanneer zij, medoogenloos met hare zwakheid, zweert voor hare verpligtingen te willen en te zullen leven, en God daarbij om bijstand smeekt. Hoe verschilt zij van u, o ijdele, huichelende, met uwe volmaaktheid dweepende mannen, die u in het geheim, buiten het oog der wereld, alles veroorlooft, terwijl gij niets zoudt vergeven in de vrouw, die aan u alles, alles ten offer brengt!

EMILIA'S waarheidlievende ziel zou zoo gaarne aan haren echtgenoot het zoete geheim harer onderdrukte eerste liefde hebben toevertrouwd; maar toen zij hem voor het huwelijksouter eeuwige trouwe zwoer, meende zij iedere opkiemende herinnering aan HERMAN te moeten onderdrukken; nog heerschte die overtuiging in hare ziel, en daarom bragt zij den ganschen nacht in gebeden en in tranen door.

De graaf had haren vader en hare vriendinnen op een' afscheidsmaaltijd genoodigd. EMILIA was stiller en bleeker dan naar gewoonte. Luidruchtig vroeg de vrolijke IDA, waarvan wij hierboven reeds gewaagden: — « A propos, EMILIA, hoe vondt gij die teekening van HERMAN op de laatste kunstbeschouwing? Iedereen was er over uit. Ik ben er trotsch op, dat wij van hem het teekenen geleerd hebben. Hij is sedert weinige dagen hier, en ik heb hem gesproken; maar ik verschrikte, toen ik hem zag; ô, wat is hij vervallen; ik geloof zeker, dat hij de teering heeft. » Vergeefs wenkte de goedhartige AGNETA: IDA ging voort. — « Hoe! » riep de graaf met argelooze verbazing uit. « Was de beroemde, jonge schilder HOLBERG uw meester. EMILIA, waarom hebt gij mij daar nooit een woord van gezegd? » — EMILIA verontschuldigde zich stamelend, en klaagde over hoofdpijn. Voor de eerste maal van haar leven kon zij den open blik van haren echtgenoot niet verdragen, en blozend sloeg zij de oogen neder. Nu verhaalde haar vader nog veel van den kunstenaar, van zijn talent en zijne reizen; het gesprek werd algemeen, en EMILIA kreeg hare bedaarde stemming weder.

Eenige dagen daarna vertrok zij met haren echtgenoot voor de tweede maal naar buiten. Het kasteel, dat door de echtelingen bewoond werd, lag in eene vruchtbare, liefelijke landstreek. Geene ontzagwekkende rotsen, geene watervallen, geene wolkendragende bergen omgaven het; maar schilderachtige bosschen, groenende heuvelen, en bloeijende velden versierden het als met een' altijd bloeijenden krans. Op eenigen afstand trof men de bouwvallen aan van een voormalig nonnenklooster. Niet ver van daar, aan het einde eener laan van olmen en abeelen, had de graaf, op eenen heuvel, eenen koepel doen bouwen, in den stijl van eenen griekschen tempel. Van daar zag men op de rivier en den straatweg neder. Het was EMILIA'S meest geliefde wandeling zich, langs den bouwval des kloosters, naar den koepel te begeven. Daar, op eene bank van zoden, met een bed van welig bloeijend mos, agaat- en maandrozen voor zich, zat zij met eenen geliefden schrijver vaak uren neder, las beurtelings of blikte naar den blaauwen hemel, die haar Gods oneindigheid predikte. Niet zelden werd zij uit hare mijmeringen gewekt door den middag- of avondgroet der arbeiders, die aan het voet des heuvels, over den straatweg, huiswaarts keerden, en in hunne gelukkige eenvoudigheid zich geen denkbeeld vormden van den stillen kommer der gravin, die daar boven zat, zoo schoon en zoo heerlijk als eene koningin op haren troon.

Toen EMILIA, na hare terugkomst uit de residentie, voor de eerste maal het kabinetje betrad, hetwelk aan hare kamer grensde, ontvlocide een kreet van verwondering en vreugde aan hare lippen. Aan het behangsel hing, in eene kostbare lijst gezet, de teekening van HERMAN, die haar op de kunstbeschouwing zoo getroffen had. Diep aangedaan over deze verrassing, zonk zij weenend aan de borst van den graaf, die haar de hand vriendelijk drukte, en op minzamen toon toesprak: « ik vleide mij, dat het u genoegen zou geven eene gedachtenis van uwen voormaligen teekenmeester te bezitten; ik heb mij daarin niet bedrogen: mijn wensch is vervuld. » — EMILIA stond als vernietigd — blijdschap, angst, weemoed en dankbaarheid bestormden haar beurtelings. De graaf liet haar alleen; weldra keerde de kalmte in haren geschokten boezem weder.

Op zekeren schoonen herfstmorgen zat EMILIA op hare geliefkoosde bank voor den koepel, en zag op de verwelkende bloemen en de gele bladeren der bosschen neder, en dacht aan de vergankelijkheid en het verledene. Schuchter naderde een boerenmeisje en overhandigde haar eenen brief. Denkende, dat deszelfs inhoud de bede om hulp van eenig ongelukkig huisgezin zou bevatten, opende zij dien met belangstelling; maar hoe verschrikte zij bij het lezen der volgende regelen:

Nog eenmaal, geliefde EMILIA, moet ik u zien: ontzeg mij deze bede niet; zij is mijne *laatste*. — Gedurende twee jaren heb ik vreemde landen gezien, en in de kunst troost gezocht. — Dikwerf heb ik den prijs behaald; maar de hoogste prijs des levens, het doel van mijn bestaan, was uw bezit. — Die is mij door het noodlot geweigerd. Gij kondt gelukkig zijn, zonder mij! Maar, wat kan mij een leven zonder liefde geven? — Afscheid wil ik echter van u nemen, nog eens u zien, nog eens uwe stem hooren. Weiger mij die vreugde niet! Dezen avond wacht ik u, in het boschje achter het park, bij de *hermitage*.

HERMAN.

Deze brief deed een' hevigen storm ontwaken in het hart van EMILIA: strijd tusschen medelijden en pligt. Hem nog eens zien en voor eeuwig vaarwel zeggen, welk een verlangen harer gevoelige ziel! maar zij was de gade van een' edelen, grootmoedigen echtgenoot, aan wien zij zelfs den inhoud van dezen brief niet verzwijgen mogt, zonder meineedig te zijn. Maar bezat zij den moed daartoe? En dan HERMAN, — misschien der wanhoop ter prooije! — wie gaf haar raad, wie hoop, wie troost?

De graaf stond voor haar: ter naauwernood had zij den tijd om den brief in haren boezem te verbergen. Hij noodigde haar tot het doen eener wandeling, en sloeg met haar den weg in naar het boschje, waarvan

De berigten omtrent het Oosten loopen uiteen. De *Moniteur Parisien* bevat deswege het volgende:

Gisteren heeft men, door tusschenkomst van den oostenrijkschen gezant, tijdingen uit het Oosten ontvangen.

Op den 12 Jan. is een der officieren van den sultan van Constantinopel naar Alexandrië vertrokken, met den firman, waarbij Z. H. aan Mehemet-Ali de erfelijkheid van het pachalik van Egypte officieel verleent.

Op den 14 derzelfde maand heeft Mehemet-Ali de turksche vloot teruggegeven.

De eenvoudige vergelijking der datums is genoeg om te doen zien, dat deze daad van den pacha geheel uit eigen beweging geschied is, daar hij, de teruggave bewerkstelligende, van de eindbesluiten des sultans ten zijnen opzigte nog geene kennis droeg.

Van den anderen kant bewijst de afzending van den firman, twee dagen vóór de teruggave der vloot, dat ook te Constantinopel met ernst en te goeder trouw wordt gehandeld.

Het is dit karakter der beide daadzaken, dat wij wilden doen opmerken. Men kan er uit opmaken, dat alle de moeijelijkheden, die den vrede van het Oosten deden wankelen, geheel zijn weggeruimd, en daar de vrede van geheel Europa met de oplossing dier moeijelijkheden in dadelijk verband stond, zullen deze tijdingen alom met groote belangstelling vernomen worden.

(*Deze tijdingen bevestigen de berigten, die deswege over Duitschland ontvangen en reeds door ons medegedeeld zijn.*)

In den *Semaphore van Marseille* van 27 Jan. leest men het volgende:

Op de aankomst van de oostersche pakketboot *Scamander*, zijn hier eenige ten deele ongeloofelijke geruchten in omloop gekomen. Daaronder behoort ook dit, hetwelk zeer algemeen verspreid is en in sommige brieven uit Constantinopel werkelijk gemeld wordt. Men zeide daar, dat Ibrahim-pacha de twee gezanten van de Porte, die hem den last kwamen brengen, om Syrië te ontruimen, voor allen antwoord, heeft doen onthalzen. Deze, om der gevolgen wille, hoogst belangrijke handeling zou te Damascus zijn voorgevallen, en twee stoombooten, van Beyruth komende, zouden het berigt daarvan te Constantinopel hebben aangebragt. Wij voor ons houden deze historiën voor een bloot verzinsel van eenige constantinopelsche straatslijpers. Evenwel hebben wij zelve eenen brief van Constantinopel gezien, die van eenen goeden kant herkomstig was, en waarin de zaak met zekerheid gemeld stond; met dit onderscheid nogtans, dat Ibrahim de gezanten niet had doen onthalzen, maar fusilleren.

De aankomst van den admiraal Mackau te Parijs is bekend gemaakt, en hij heeft zich gehaast, om aan het *Journal des Débats* uitvoerige bijzonderheden omtrent zijne onderhandelingen met Buenos-Ayres en over het sluiten van het verdrag met Rosas mede te deelen. Deze regtvaardiging beslaat nagenoeg vijf der groote kolommen van het genoemde dagblad. De heer Mackau tracht te bewijzen, dat hij veel meer heeft verkregen, dan de generaal Rosas in den beginne, bij zijne voorloopige voorstellen aan den admiraal Dupotet, had toegestaan. Hij heeft, dus zegt hij, van hem verworven, dat den Franschen, die daarop aanspraak hebben, schadevergoeding zal verleend worden; dat de natie op de meest begunstigde wijze zal behandeld worden; en eindelijk eene soort van amnestie voor alle argentijnsche bannelingen. In de toelichtingen, door het blad van den heer Bertin medegedeeld, wordt zelfs niet eens van schadevergoedingen gewaagd, die men had moeten vorderen voor de aanzienlijke kosten, welke Frankrijk gedurende de driejarige blokkade heeft gehad.

Men poogt te bewijzen, dat Rosas eenvaardiglijk is gelasterd, en dat de beschuldigingen, tegen zijn bestuur gerigt, voor een groot gedeelte valsch of overdreven zijn; dat de meeste misdaden, waarvan men hem beschuldigt, de bewerker of aanstoker te zijn, als verdichtsels moeten beschouwd worden; en dat in het bijzonder, sedert de verklaring der blokkade, geen enkele Franschman is gehoond. De heer Mackau, voegt men er bij, zich overtuigd hebbende, dat Rosas de verwijtingen niet verdient, welke hem van alle kanten worden gedaan, heeft gedacht het oor te moeten leenen aan de openingen ter schikking, die hem van wege het argentijnsche bestuur werden gedaan. In zijne verontwaardiging over de schandelijke aantijgingen der vijanden van Rosas, heeft de argentijnsche minister beloofd, dat, zoodra die generaal de rust in het gemeenebest zou hersteld hebben, hij als afgezant van zijn gouvernement naar Frankrijk zou gezonden worden, ten einde daardoor de lasteringen, waardoor men hem poogt te schandvlekken, formeel te wederleggen.

Wij gelooven gaarne, dat de berigten van Buenos-Ayres omtrent de wandaden en misdrijven van Rosas overdreven zijn; maar alle brieven van dat land waren zoo eensluidend in het schetsen der vervolgingen, waarvan de Franschen de slagtoffers waren, dat het moeijelijk is, zonder overtuigende bewijzen, te gelooven, dat alle die verhalen valsch en lasterlijk zijn. Daarenboven zal men opmerken, dat de inlichtingen, door het *Journal des Débats* gegeven, hem niet geheel onschuldig verklaren aan alle misdaden, die hem zijn ten laste gelegd; men zegt alleen, dat de meeste zijn verzonnen, en dat de beschuldigingen, tegen hem gedaan, voor een groot gedeelte valsch of overdreven zijn.

Wij denken niet, dat de beweringen van het *Journal des Débats* zonder antwoord zullen blijven. De heer Mermilliod heeft zonder twijfel stellige inlichtingen ontvangen, welke hij niet in gebreke zal blijven aan de kamer der afgevaardigden mede te deelen.

In de *Sentinelle des Pyrenées* (Bayonne) leest men, dd. 28 Jan., het volgende: — Uit Toulon ontvangen wij eene tijding van hoog belang. De prefect heeft per télégraaf berigt bekomen, dat dom Miguel door gemelde stad gepasseerd is, of er nog door moet komen. Dergelijk berigt schijnt ook aan de autoriteiten te Bayonne gezonden te zijn, en daaraan is het ongetwijfeld toe te schrijven, dat sedert ettelijke dagen onze policie eene groote waakzaamheid betoont.

Het *Memorial de Rouen* meldt, dat, waarschijnlijk ten gevolge van dronkenschap, eenige militairen van het garnizoen van Ham gesprekken ten voordeele van Louis Bonaparte gehouden hebben, wiens ontkoming zij voorgaven te willen begunstigen. Men heeft gemeend voorzigtig te doen met het detachement, hetwelk aldaar dienst deed, te verwisselen. Vier compagniën van het 14de regement ligte troepen zijn van Arras naar Ham gezonden. Er wordt onderzoek gedaan nopens den aard der gehouden gesprekken, en twee militairen zijn gevangen gezet.

Sedert twee dagen is de kabinetsraad herhaalde malen vergaderd geweest, om te overwegen, of de dagbladen, die de bekende brieven uit de *Gazette de France* en *la France* hebben overgenomen, voor het hof der pairs zullen teregt staan. Men verzekert heden, dat die vraag toestemmend is beantwoord.

Het geregtelijk onderzoek in de zaak van Darmès wordt, zegt men, zoo flaauw voortgezet, dat hij, sedert twee weken, geen nader verhoor heeft ondergaan. Ook de vijf of zes in deze zaak betrokken personen zijn niet ondervraagd, sinds de bewuste brieven ter sprake zijn.

De hertogen van Orleans en Aumale zullen niet vóór in het laatst van Maart naar Africa vertrekken. Men spreekt van eene algemeene expeditie, die de heer Bugeaud tegen Abd-El-Kader, op het einde van April, ondernemen zal. Ook zegt men, dat het gouvernement tegen dien tijd eene versterking van 15,000 man naar Africa zal zenden.

Volgens de officieel bekend gemaakte tabellen, beliep het batig saldo der ontvangsten van de amortisatie-kas tot op den 31 Dec. ll. 105 003,008 fr. 56 c., bestaande in 139 985,50 aan contanten en 104,863,623.06 aan schatkistbilletten. De meerdere ontvangst dan de uitgave van de consignatie kas beloopt 303.806,256 fr. 32 c.

Volgens den *National*, zijn de prefecten, onder-prefecten, procureurs des konings en substituten, door het ministerie gelast, zorgvuldig de stappen gade te slaan der reformisten, en op de committé's voor de kieshervorming de wet van April 1834, omtrent de vereenigingen, toe te passen.

De heer Casimir Delavigne heeft onlangs, zonder vermelding van naam, een nieuw treurspel aangeboden, hetwelk dadelijk daarop ter studie gegeven is. Om het aanhoudend hekelen, waaraan hij, over de gelijkvormigheid zijner stukken, ten doel stond, had hij dit stuk naar den ouden trant vervaardigd, om te bewijzen, dat hij, zulks verkiezende, zeer wel zijne compositien zou kunnen veranderen. Hij gaf voor, dit stuk van een' zijner vrienden te hebben geërfd, en bood het aan, zoo als hij zeide, om aan het verlangen van eenen stervende te voldoen. Deze kunstgreep is echter niet gelukt. Men is achter het geheim van den heer Delavigne gekomen, en verzekert, dat hij zijn stuk heeft ingetrokken, niet willende, dat het nu zal worden opgevoerd.

De operatie van het strabismus, tot genezing van scheelzienden, maakt veel indruk te Parijs. Het is bekend, dat men deze uitvinding aan doctor Dieffenbach te Berlijn verschuldigd is, die in Pruissen verschillende operatien, en alle met het beste gevolg, gedaan heeft. Thans heeft doctor Dieffenbach eene andere ontdekking gedaan, die waarschijnlijk even veel opgang zal maken; hij heeft, namelijk, het middel gevonden, om het stotteren te genezen door eene insnijding in de tong.

Naar de leer van den heer Dieffenbach, wordt het stotteren veroorzaakt door de moeijelijkheid om de tong tegen het verhemelte te drukken, en zijne operatie bestaat in het doen ophouden van dit beletsel.

In *the East-Indian Telegraph* leest men, dat eene buitengewone vergiftiging heeft plaats gevonden. Ter markt nabij Pentura zijn twee zee-schildpadden aangebragt en bij gedeelten verkocht. De personen, die er van gegeten hebben, zijn binnen de 24 uren door eene soort van cholera aangetast; 35, zoo mannen en vrouwen als kinderen, zijn er aan bezweken, en 40 andere liggen nog gevaarlijk ziek.

SPANJE.

MADRID 29 Jan. Het provisioneel bestuur poogt, door middel van den prefect van policie van Madrid, en van met veel overleg opgestelde circulaires, het vertrouwen van de gematigde kiezers te herwinnen. Het bestuur wil regtvaardigheid en bescherming voor allen, en zal, des noods, van zijne materiële kracht, ter handhaving van de openbare orde en der wetten, moeten gebruik maken. Er is voor het toekomende eene alliantie tusschen den hertog de la Victoria en de nationale garde gesloten. Het blijkt uit de gesprekken van Espartero met de bevelhebbers der nationale garde, dat deze militie en het leger eensgezind den wensch te kennen geven, om de constitutie te doen eerbiedigen.

Het leger van Arragon heeft subsidien gevorderd. Men beweert, dat men met moeite een millioen realen, welke som onmisbaar is, zal kunnen bijeenbrengen. Het land wordt bedorven, wanneer er geene wijziging in het budget wordt gebragt, betrekkelijk het ministerie van oorlog, waarvan de uitgaven 45 à 46 millioen bedragen. Dit cijfer is niet geëvenredigd aan de gewone inkomsten van den staat. 63 millioen zijn niet toereikende om in alle behoeften te voorzien. De minister van financiën is intusschen ijverig bezig om den staat der financiën zoo veel mogelijk te verbeteren.

DUITSCHLAND.

TRIEST 19 Jan. Uit Syra is alhier de tijding ontvangen, dat de engelsche en oostenrijksche vlooten de baai van Marmorizza hebben verlaten; een gedeelte begeeft zich naar Alexandrië, het andere naar de kusten van Syrië. Of het doel dezer nieuwe operatie of demonstratie de egyptische questie tot eene spoediger beslissing moet brengen zal de tijd leeren. (*Oberd. Zeit.*)

HAMBURG 30 Jan. Uit de nadere bijzonderheden, betrekkelijk de onlangs plaats gehad hebbende opschudding, schijnt het te blijken, dat de herbergiers en verkoopers van sterke dranken deze soort van beweging tegen het matigheids genootschap hebben georganiseerd, doordien de gevolgen van haar doel aan hunnen handel veel nadeel zouden berokkenen. Dien ten gevolge hebben er een aantal arrestatiën plaats gehad.

Volgens heden ontvangen berigten uit Bremen, dd. 29 dezer, is de Wezer verscheiden voeten gevallen; bij invallende sterke dooi vreest men echter voor nieuwe ongelukken, te meer, omdat het ijs nog vast zit. Bijna rondom de geheele stad staat alles onder water, en alleen de wegen herwaarts en naar Vegesack zijn bruikbaar. (*Börsenhalle.*)

BERLIJN 30 Jan. Men verneemt, dat de baron von Arnim als buitengewoon gezant van hier naar Madrid is vertrokken, om, zoo als men zegt, tusschen ons hof en de spaansche regering verbindtenissen aan te knoopen, die tot eene erkenning van de zijde der oostelijke mogendheden zouden kunnen aanleiding geven. Reeds langen tijd was er in de hoogere kringen sprake van eene regeling der spaansche aangelegenheden, weshalve het vertrek van den baron zulks schijnt te bevestigen.

STADSNIEUWS.

Heden werd bij de arrondissements regtbank, derde kamer, regtdoende in correctionele zaken, uitspraak gedaan in de zaak van het openbaar ministerie, eischer, tegen Grebbert de Jong, scheeps-kapitein, gevoerd hebbende het fregatschip *Maria*, varende voor het kantoor van de gebroeders Hartsen, alhier. Gemelde kapitein is, wegens mishandeling, gepleegd ten opzigte van zijnen opperstuurman, M. F. Tijdeman, en van den kajuitwachter C. J. Huffnagel, veroordeeld tot eene gevangenzetting voor den tijd van zes weken, eene boete van 25 gulden, en in de kosten.

182ste KON. NED. LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse, Dingsdag 2 Februarij.

11de Lijst: N°. 5160 een prijs van *f* 20,000; N°. 21895 een dito van *f* 1,000. 12de Lijst: Geene.

BEVALLEN. 31 Jan. J. J. Spijker, geb. Broedelet, Z. — 1 Febr. F. C. C. Deters, geb. Nieman, Z. — Te *Zaandam*, 31 Jan., M. Zwaardemaker, geb. Wallig, D.

OVERLEDEN. 28 Jan. L. de Holl, 71 j. — Te *Deventer*, 29 Jan., G. J. Lijsen, 62 j.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 3 Febr. [illegible] Ure. volg. de Soct. tot nut des Obligatie-handels.			[illegible]		
	van	tot	gebleven.	laagste.	hoogste.	[illegible]
NEDERL.... Werk. Schuld... à 2½	49¾	50¼	1/16	50	1/16	50 1/16
Dito .....» 5	97¼	¼	⅜	97 7/16	½	7/16
Uitgest. dito ..»	»	»	»	»	»	»
Kansb. .....» f	21¾	22	⅞	21⅞	»	»
Amort. Syndic. » 4½	86½	87	¾	86⅝	¾	⅝
Dito .....» 3½	70½	¾	½	70½	»	»
Hand. Maatsch.. » 4½	159½	160¼	159¾	159¾	160	159¾
O. I. Leening .» 5	94½	95	¾	94¾	⅞	¾
Spoorw. Haarl. .»	»	»	»	»	»	»
Dito Rijn- .» 4½	»	»	»	»	»	»
FRANKR... Inschr. G. B. .» 3	»	»	»	»	»	»
ENGEL..... Dito .....» 5	»	»	»	»	»	»
SPANJE.... *Ardoin's* .....» 5	22¼	½	5/16	22 5/16	7/16	»
Passive .....»	»	»	»	»	»	»
Deferred ....»	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Lond. .» 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS.... Cert. *L. & B.* ..» 5	»	»	»	»	»	»
Dito *F. & C°.* » 5	»	»	»	»	»	»
RUSLAND.. 1798, 1816 .» 5	104¼	⅜	⅜	104½	»	»
1828, 1829. » 5	104¼	⅜	⅜	104⅜	»	»
1831, 1833. » 5	97	¼	¼	97½	»	»
1840 .....» 4	87¼	½	5/16	87 5/16	⅜	»
Inschr. Assign.. » 6	68¾	69	68⅞	68⅞	»	»
Cert. dito...» 6	69¾	70½	70	70	»	»
POLEN...... Aand. à fl. 300. .» f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500. .» »	141¼	142½	142	141¾	142	»
OOSTENR.. Metaliek .....» 5	»	»	»	»	»	»
Weenb. *G. & C°.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito .....» 4	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.. Dito dito ...» 5	75	½	¼	75¼	»	»

BEURSBERIGT.

De handel in hollandsche fondsen was heden algemeen onbelangrijk, en in derzelver prijzen, welke echter gedeeltelijk iets vaster waren, geene noemenswaardige variatie.

In de vreemde fondsen ging insgelijks weinig om; in spaansche was de markt lusteloos, en de prijs iets flaauwer; de andere nagenoeg geheel onveranderd.

Rusland Hamburg 5 pCt. 108½. Napels te Londen 5 pCt. 100. Brazilië à ₤ 200. 72½. Columbia 2de Leening, à ₤ 100. 16⅞. Peru à ₤ 100. 9 5/16. Griekenl. bl. à ₤ 100. 13½. Dito roode à ₤ 100. 11½. Coupons Ardoins 20⅞, ¼.

Koers van het Geld: Beleening 4. Prolongatie 4. Wissel-Disconto 3 pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 50 à 1/16. Kansb. *f* 21⅞. Handel-Maatsch 159¾. Ardoins à ₤ 85. 5 pCt. 22 5/16 à ⅜. Dito Coupons 20¾.

GRANENMARKT.

3 Februarij.

Tarwe vond niet dan bij gerijven koopers: 130 ℔ o. withonte Poolsche *f* 350; 127 ℔ jar. bonte dito *f* 325; 126 ℔ jar. Kleefsche *f* 300; 128 ℔ n. dito *f* 280.

Rogge heden bij partij tot vorige koersen: 120, 122 ℔ Pruissische *f* 175, 180; 119 ℔ geringe dito *f* 167; 117 ℔ n. Drentsche op levering *f* 162; 118 ℔ Riga *f* 190.

Garst prijshoudend: 101 ℔ n. Oldammer Winter *f* 155.

Haver en *Boekweit* zonder handel.

Koolzaad dadelijk zonder handel. 9 Vat op het Najaar £vl. 1½ hooger; in Sept. en Oct. £vl. 69.

Lijnzaad zonder handel.

Raapolie Ordinair *f* 44¾. Vliegend *f* 43¾ à 44. P°. Mei *f* 42¼ à 41¾; Sept., Oct. en Nov. *f* 40½ à 40.

Lijnolie Ordinair *f* 32. Vliegend *f* 31 à 31¼. P°. Mei *f* 31¼; Nov. *f* 31¾.

Hennepolie Ordinair *f* 34½.

Raapkoeken pr. 1,040 st. *f* 73 à 76. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. *f* 9 à 12.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

PARIJS, 1 Febr.

Inschr. op ult. 5 pCt. 112.95. Dito cont. 5 pCt. 112.65. Dito op ult. 3 pCt. 77.20. Dito cont. 3 pCt. 77.15. Bank-Actiën fr. 3255. Bank bij Lafitte fr. 1050. België 5 pCt. 98½. Ardoins 5 pCt. 25⅝, ¼, ⅜. Passive 6½. Deferred 13½. Haiti fr. 617.50. Napels, *Falc.* 5 pCt. 102.15.

Ten gevolge van de liquidatie, was de beurs heden vrij geanimeerd, en de prijzen der fransche fondsen bleven iets vaster dan gisteren; de 3 pCt. werden op ult. Febr. à 77.25, en de 5 pCt. à 113 verhandeld. De vreemde fondsen waren mede meerendeels iets beter; de Ardoins bleven, in weêrwil van verschillende verkoopen, ten slotte gevraagd à 25⅜.

Na de beurs: 3 pCt. op ult. Febr. 77.20.

Wisselk. Amst. 1/m 209¾, 3/m 208¾.

ANTWERPEN 2 Febr.

Uithoofde van den feestdag, en het niet bekend zijn der koersen van Parijs of Amsterdam, was er heden zeer weinig affaire; de koersen waren dan ook meerendeels nominaal; 5 pCt. belgische 96¾ g.; 3 pCt. 68⅞ p. Oostenrijksche Loten à fl. 250. *f* 839. Ardoins 22½ p., ⅜ g. Uitgestelde 64 p.

BRUSSEL 2 Febr.

Er was heden ter beurze weinig handel of variatie in de prijzen der fondsen. De 3 pCt. Belgische bleven, na de beurs, 68½. Ardoins 22 7/16, ½ g.

BERLIJN, 30 Jan.

Pruiss. Leen. 4 pCt. 100⅞. Dito Loten 80⅝. Metaliek 5 pCt. 107⅞. Bank Actiën 1115. Rusland Hamb. 5 pCt. 103½. Dito Londen 5 pCt. 110⅔. Dito 1831 en 1833. 5 pCt. 100⅔. Polen Loten fl. 500. 78½. Dito fl. 300. 72⅞. Holland 2½ pCt. 47¾.

Wisselk. Amst. k. 138, 2/m 137½.

FRANKFORT A/M, 31 Jan.

Metaliek 5 pCt. 105¾. Dito 4 pCt. 98¾. Dito 3 pCt. 79½. Bank-Actiën 1939. Loten fl. 500. 138. Dito fl. 250. 111⅛. Polen Loten fl. 500. 79⅝. Dito fl. 300. 73⅝. Holland 2½ pCt. 49 1/16. Synd. 4½ pCt. 84¾. Dito 3½ pCt. 69⅞. Ardoins 24⅝. Portugal 3 pCt. 10⅛. Taunusbahn *f* 335½.

Ten gevolge van de lagere koersen van Londen, Parijs en Amsterdam, op de troonrede van de koningin van Engeland, was ook alhier ter Effec-

---

HERMAN in zijnen brief schreef. Zwijgend ging EMILIA aan den arm van haren gemaal door de donkere lanen: het ritselen van een blad deed haar beven. — « Waarom is mijne EMILIA zoo stil? » dus vroeg de graaf, op bezorgden toon: « wat deert u toch? — Sedert eenigen tijd verontrust ik mij over de buitengewone bleekheid van uw gelaat. Weemoedig blikt gij om u heen, en toch lacht de schoonste toekomst u aan: de zoete vreugd eerlang moeder te zullen zijn. » Bijzonder drukte de graaf op het woord moeder, en zijn zwart oog vonkelde met buitengewonen gloed. Dat maakte indruk op EMILIA; zij wist nu, wat haar pligt haar voorschreef. Kalmer wandelde zij met den graaf door het boschje tot aan het dal, waar de armelijke hut van eenen daglooner stond.

De heelmeester van het dorp trad uit die hut; de graaf, vroeg hem, wie de lijder was, dien hij had bezocht.

« Een vreemde schilder, die eerst gisteren avond laat aankwam, ligt daar op het ziekbed, en is door zware borstkrampen aangetast geworden, » gaf de heelmeester hem ten antwoord. « Het is een beminnelijk jong mensch; maar veel te opgewonden voor zulk een zwak gestel. Ik geloof niet, dat hij zijne reize zal kunnen voortzetten; hij zal hier het einde zijns levens wel vinden. » — EMILIA bestierf en zonk onmagtig en bewusteloos in de armen van den graaf neder. Toen zij uit hare bezwijming ontwaakte, lag zij te bedde, en haar bezorgde echtgenoot stond voor haar. « Stel u gerust, » sprak hij, op teederen toon, « ik heb den zieken schilder gesproken; ik eerbiedig uw stilzwijgen evenzeer als uwe smart. In de voorkamer van het slot, die op de rivier uitzigt heeft, heb ik hem doen vervoeren. Daar, EMILIA, is het uw pligt hem te verplegen, zoo als deugd en vriendschap het bevelen, want de schilder is de leidsman en de vriend uwer jeugd. » EMILIA zonk bijna aanbiddend neder voor een zoodanig blijk van grootheid en goedheid in eene verheven ziel! — « Voor eeuwig hebt ge mij aan u geketend door de banden der vereering, der liefde en der dankbaarheid, edelste aller menschen! » dus riep zij jubelend uit. Slechts door hem vergezeld wilde zij HERMAN's ziekenkamer bezoeken; maar glimlagchend sprak de graaf: « Ik wil den zieke, door mijne tegenwoordigheid, de vreugde des wederziens niet verbitteren; uw hart staat mij voor alles borg; verzacht den lijder den strijd des doods, dien hij weldra te kampen zal hebben. »

En sneller inderdaad dan men zich wel had voorgesteld, brak dat plegtige oogenblik aan. Door EMILIA liefdevol verpleegd, met zijne uitgeteerde hand rustende in de hare, met zijne gebroken oogen gevestigd op hare blikken, met haren naam op de lippen, ontsliep HERMAN voor dat betere leven, waar alles schoonheid is, en het ideaal aanschouwd wordt, dat hier den kunstenaar niet dan gesluijerd verschijnt.

De graaf vertroostte de weenende EMILIA met weinige, doch teedere woorden, en toen, eenige weken daarna, een zuigeling aan haren boezem rustte, fluisterde hij haar in het oor: « Wij zullen onzen eersteling den naam van HERMAN geven; ik geloof, dat hij ons beiden daardoor nog dierbaarder worden zal. » De vrolijke IDA, die gekomen was, om hare vriendin op te passen, had deze woorden afgeluisterd, reikte met tranen in de schoone oogen den graaf de hand, en sprak: « ja, ik heb het altijd gezegd, dat gij een engel waart. Moge uw zoon u eenmaal gelijken! »

BLADVULLING.

De graaf T. begaf zich voor eenige dagen naar zijn' bankier, om eene som van 10,000 fr. te ontvangen; zijn rijtuig wachtte voor het hôtel, terwijl hij het kabinet van den bankier binnentrad. Hij vond hem door een aantal personen omringd, en gaf hem ten aanhoore van deze zijn verlangen te kennen. De bankier antwoordde, dat hij reeds vroeg in den morgen hem de 10,000 fr. aan zijn hôtel had gezonden. De graaf, die zich nog over andere aangelegenheden met hem wilde onderhouden, werd nu in een ander vertrek geleid. Intusschen verliet een der personen het kabinet, zeide den koetsier, dat de graaf hem met eene boodschap had belast, steeg in het rijtuig en begaf zich naar het hôtel van den graaf. Hij liet zich bij de gravin aandienen, en zeide, dat hij haren echtgenoot bij diens bankier had ontmoet, en de graaf hem had verzocht van mevrouw het pakket, dat dien ochtend was bezorgd, voor hem te vragen. De gravin gaf het terstond, en de vreemdeling vertrok onverwijld, zonder nu van het rijtuig gebruik te maken. Een uur later keerde de graaf terug en vroeg naar het pakje bankpapier, dat de bankier had gezonden. De gravin zag naar den schoorsteen, ontwaarde een pakje en gaf het haren echtgenoot, die het ontzegelde en er de 10,000 frs. in vond. Het pakje aan den dief overhandigd bevatte slechts eenige bal kaartjes, den graaf dienzelfden morgen toegezonden.

ten-Societeit de stemming iets flaauwer. De Integralen daalden, bij levendigen handel, tot $49\frac{1}{16}$. Ardoins waren echter zeer gewild, op het hooger merk der Coupons van Amsterdam. In oostenrijksche fondsen ging weinig om, evenwel waren de Bank-Actiën *f* 10 lager. Aand. Taunusbahn prijshoudend.

WEENEN, 26 Jan.

Metaliek 5 pCt. 106¼. Dito 4 pCt. 99¾. Dito 3 pCt. 80. Bank-Actiën 3 pCt *f* 1643. Loten fl. 500. 138¼. Dito fl. 250. *f* 111¼.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het gekop. tweed. fregatschip *Japan*, Kapt. W. van der Zee, van Amsterdam. Adres bij Jan Corver en Comp., Hoyman en Schuurman en F. der Kinderen.

Naar FERNAMBUCK, het nieuw gezinkt Nederl. kofschip *Anna*, Kapt. S. B. de Jong. Adres bij Jan Daniels en Zonen en Arbman, Hoyman en Schuurman, de Vries en Comp., en Coopman en de Witt en Lenaertz.

Scheepstijdingen.

MARSEILLE 27 Jan. Het schip Vierge Maria, Kapt. Beckman, van Cette naar Alicante, is dien ochtend bij d'Arène gestrand; de equipagie is gered, met uitzondering van den Kapt., die het schip niet wilde verlaten.

DOVER 29 Jan. Het schip de Planter, Kapt. Zeijlstra, van Suriname naar Amsterdam, te Dover binnen, heeft 39 vaten suiker gelost, om bij het spoor van de mast te komen; de verdere lading scheen droog en het hol onbeschadigd te zijn, en zou vermoedelijk in het laatst van Febr. gereed zijn, om de reis voort te zetten.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 2 Febr. O. Z. O. — R. Harding, Lucy, Cardiff; dit is de schooner, gisteren gemeld. Er is geene postschuit aangekomen. Texel is vol drijfijs.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

HELVOET 1 Febr. N. O. — A. F. Ljungren, Arthemise, Batavia; dezelve ligt voor het Pampus ten anker. T. B. Paulsen, Victoria, New York. F. H. Eddes, Concordia, Liverpool. K. Parrel, de Vr. Neeltje, dito. D. Blair, Echo, Sunderland. De Kapts. Beeltsema en de Boer zijn van boven de Reede terug, en met adsistentie op de haven gekomen.

BRIELLE 1 Febr. O. N. O. — Niets.

MAASSLUIS 2 Febr. O. — Niets. Kapt. Dejou is op de haven gekomen. De stroom drijft vol ijs.

UITGEZEILD.

BRIELLE 1 Febr. W. Norwood, Colombine (S), Margate. — Gisteren nog: W. Gains, Fairy Queen, Leith; dezelve is heden morgen weder teruggekomen met adsistentie van ijssloepen, en ligt aan het Heuvelhoofd. Er is drijfijs op de rivier.

LIVORNO 15—19 Jan. Helström, 2 Brödre, Antwerpen.

MARSEILLE 27 Jan. Christensen, Eliza, Amsterdam. Mildel, Petersburg, Rotterdam; de laatste is uit zee teruggekomen. Mennen, Johannes, Riga.

BAYONNE 27 Jan. (Zeilkl.): Quemeneur, Marie Léonie, Rotterdam.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 3 Februarij.

KEULEN 31 Jan. *Aangekomen:* W. Disch, van Rotterdam.

EMMERICK 23—29 Jan. *Voorbijgevaren:* J. Visser, van Rotterdam naar Neusz, met 3 520 ctr.; A. Balck, van Amst. naar Wesel, met 4,121 ctr.; J. J. Itschert, van dito naar Coblenz, met 2,920 ctr.; H. van Hees, van Rotterdam naar Keulen, met 526 ctr.; R. van Xanten, van Amsterdam naar dito, met 2,940 ctr.; H. Haas, van Rotterdam naar Dusseldorp, met 1,324 ctr.

Rijnhoogte te KEULEN, 31 Jan., 9 voet, 2½ duim. CAUB 30 Jan., 6 voet, 10 duim.

Carga-Lijsten.

ROTTERDAM.

BATAVIA, H. Poppen, *Willem I.* 5.624 b. Koffij, 2,601 kanass. Suiker, 300 k. Indigo, 203 sch. Tin, 1,083 boss. bindrotting, Ned. H.-M.

J. H. M. Struben, *Macassar.* 4.217 b. Koffij, 1,895 kanass. Suiker, 503 sch. Tin, 1,616 boss. Bindrotting, Ned. H.-M.

LIVERPOOL, J. J. Cramer, *Jacoba Maria.* 49 v. en 53 b. Rijst, Sturenberg, Cankrien en Co.; 20 v. Potasch, 22 b. Galnoten, A. T. Solling en Co.; 18 b. do., Löhnis en van Overzee; 5,792 Horens, H. A. Fehrmann; 80 b. Horenpunten, Ackerlin en Blankart; 600 stav. IJzer, Smith en Co.

HAMBURG, R. Kroon, *Catharina Hendrika.* 242 v. Meel, F. Carp; 11 v. Potlood, P. Ouwerkerk en Co.

SAXKIOBING, C. E. Ruse, *Orenbierg.* 1 lad. Garst, J. R. Veder.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

HÂVRE 30 Jan. KATOEN. In deze week zijn aangevoerd 1.205, en verkocht 11.563 balen, als: 8.006 Louisiana van fr. 79 à fr. 98; 1,070 Mobile van fr. 81.50 à fr. 93; 1,354 Georgia van fr. 77 50 à fr. 95; 138 Floridas van fr. 90 à fr. 91; 300 Portorico van fr. 127 50 à fr. 130; 408 Fernambuck van fr. 113 à fr. 121; 275 Haïti van fr. 82.50 à fr. 83; 12 Tinevelli tot fr. 72 50. Er was veel vraag, en de prijzen zijn op nieuw iets hooger. — SUIKER schijnt op nieuw in prijs te zullen dalen; slechts 50 vaten hebben tot fr. 65 voor de goede 4de soort kunnen verkocht worden; later zijn 200 vaten tot fr. 64.50 afgedaan, en tot dezen prijs zijn er geene koopers meer. — KOFFIJ stil, doch onveranderd in prijs: 500 balen Haïti zijn tot fr. 54¼ à fr. 55¼, 80 balen Rio tot fr. 55 à fr. 56¾ afgedaan. — RIJST. Naar Carolina was meer vraag, en diverse partijen zijn afgedaan, als: 10 tiersjes tot fr. 27 50, 164 dito tot fr. 27, 86 dito tot fr. 26 75, en 59 dito tot fr. 25.75. — INDIGO is meer gezocht ter consumtie, doordien men iets lager afgegeven heeft: 57 kisten Bengaalsch zijn van fr. 10 75 à fr. 12.50, 4 kisten Manilla tot fr. 7.50, en 2 kisten Madras tot fr. 5 à fr. 6 cons. — HUIDEN vaster in prijs, met meer handel: 2,000 gedroogde Montevideo zijn tot fr. 90, 439 gezouten Fernambuck tot fr. 61½, 172 gez. Rio tot fr. 37 50, en 1,054 gezouten New-Orleans tot fr. 36. — POTASCH vindt weinig vraag, doch wordt de geringe voorraad op prijs gehouden.

ST. PETERSBURG 22 Jan. TALK. 12.500 pud eerste soort gele Kaarsentalk zijn tot 37⅔ Rs. met 2⅔ Rs. handgeld, op levering in Augustus verkocht. — POTASCH. 2.500 pud eerste soort Kasansche zijn tot 17⅔ Rs., met alle geld vooruit op Mei, en 1.250 pud tot 17⅔ Rs. gelijke conditie op Julij gedaan, benevens 2,000 pud Stroaasch tot 16⅔ Rs., met alle geld vooruit op Mei.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

DENDERMONDE 1 Febr. Witte *Tarwe* *f* 13 à 12; roode dito *f* 13 10 à *f* 12.10. *Rogge* *f* 8 à *f* 7.10. *Haver* *f* 7 à *f* 6. *Raapolie* *f* 67 *Lijnolie* *f* 52. *Hennepolie* *f* 52. *Raapzaad* *f* 21 à *f* 20. *Lijnzaad* *f* 17 à *f* 15½.

COMPAGNIESCHAPPEN.

Extract uit eene onderhandsche acte, dd. 15 Jan. 1841, alhier door de heeren S. B. Davids ter eenre, en W. S. Königsberger ter andere zijde onderteekend, houdende oprigting eener vennootschap, ten doel hebbende, om de thans provisioneel ten huize van den ondergeteekende ter eenre bestaande katoen-spinnerij en watten-fabrijk, voor gezamenlijke rekening voort te zetten, onder de firma van Davids en Königsberger, welke door beide de contractanten, echter uitsluitend en alleen voor de zaken de vennootschap dadelijk betreffende, zal worden geteekend. De vennootschap is van af den 1 Jan. 1841 aangegaan, voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren, en zal dezelve, bij gebreke van schriftelijke opzegging, welke zes maanden vóór de expiratie zal moeten zijn geschied, worden beschouwd voor een' onbepaalden tijd te zijn verlengd, en alsdan eindigen zes maanden nadat door een' der vennooten eene schriftelijke opzegging gedaan is.

Extract uit eene acte, ten overstaan van den notaris I. A. Hoog, in d.d. 22 Jan. 1841, gepasseerd tusschen de heeren C. Abrahamsz, cargadoor en bezorger van assurantie ter eenre, en G. W. van Barneveld Kooij, insgelijks cargadoor en bezorger van assurantie ter andere zijde, beiden binnen deze stad woonachtig, houdende oprigting eener vennootschap, om de door den comparant ter eenre uitgeoefende cargadoors-affaire, onder de firma van d'Arnaud en C°., voor gezamenlijke rekening voort te zetten, onder de voormelde firma van d'Arnaud en C°., welke door de beide contractanten, echter uitsluitend voor zaken de vennootschap betreffende, zal worden geteekend. De vennootschap is van af den 1 Jan. 1841 aangegaan, voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren.

Extract uit eene acte, ten overstaan van den notaris D. C. Santhagens alhier, de dato 25 Januarij 1841 gepasseerd, houdende ontbinding van af den 30 Januarij 1841, van de tusschen de heeren H. W. Tellinger en J. de Lestryeux bestaande vennootschap wegens den commissiehandel, onder de firma van Tellinger en de Lestryeux, alsmede der vennootschap tusschen gemelde heeren en F. J. Freudenberg wegens den commissiehandel, onder de firma van de Lestryeux en C°. bestaande. De heer J. de Lestryeux is alleen met de liquidatie van de nog loopende zaken der beide firma's belast, en zal met den 1 Febr. dezes jaars dezelve vereenigd onder de firma van de Lestryeux en C°. alhier voortzetten; de heeren H. W. Tellinger en F. J. Freudenberg zullen slechts als commanditaire vennooten in de zaken der nieuwe firma blijven deelen.

Kunsten en Wetenschappen.

Vorstin en Vrouw, of Jacoba gravin van Holland. Historisch Drama in vijf bedrijven, door A. F. HENRI DE LESPINASSE. Te *Utrecht*, bij Schultze en Voermans. 1840.

In een voorwoord van den duitschen treurspeldichter Müllner, meldt de dichter van dit drama, dat men te vergeefs pogen zou de fabel van het stuk in de geschiedenis na te slaan. « De wezenlijkheid, zegt hij, is zelden voor een dichtstuk geschikt. Maar hij heeft getracht de lezers op te voeren tot de waarheid; die waarheid, welke de muzen in droomen voor den geest voeren, en op wier baan alleen men met zekerheid gaat. Wat nimmer was, dat is ten allen tijde. » — Wij zijn te min prozaisch, om niet veel van dat gezegde van Müllner, doch dan ook in den geest van Müllner, toe te geven; maar indien de heer de Lespinasse zich niet aan de geschiedenis heeft willen houden, waartoe dan de historische namen? Waartoe dan het stuk op den titel HISTORISCH gedoopt? Den dichter alle regt toekennende om personen te scheppen en geschiedenissen te verzinnen, zoo als hem die het meest behagen, kunnen wij echter niet toestaan, dat hij vrijheid zou hebben de karakters en handelingen van bekende personen en bekende belangrijke gebeurtenissen zoodanig willekeurig te vervormen, dat beiden er geheel onkenbaar door worden. Ten aanzien van personen en voorvallen uit onze eigene geschiedenis keuren wij dit in het bijzonder ten hoogsten af. Wat moet er anders worden van de kennis der historie bij het volk, dat niet bekwaam is, waarheid van verdichting behoorlijk te onderscheiden? In allen gevalle had de dichter, toen hij de leer van het voorwoord aannam, de bijvoeging *historisch* op den titel moeten doorstrijken.

Gelukkig geslaagd kunnen wij deze proeve van navolging der romantische tooneelschool niet noemen. Dat eenheid van tijd, plaats en handeling ontbreekt, ligt in het karakter der navolging. In den geest van het voorwoord ligt de afwezigheid van historische waarheid, zoo wel in de daad als in de karakters: niemand herkent dan ook in Dorzetti's marionet den wakkeren, wijzen hertog Filips, of in die bende werkelooze snorkers den oud hollandschen adel, of weet regt, waar hij Dorzetti moet te huis brengen, die, zoo het schijnt, ondersteld wordt een broeder te zijn van de brabandsche jonkvrouw, met welke Jacoba's tweede gemaal, hertog Jan, gezegd wordt, staande zijn huwelijk, in ongeoorloofde gemeenschap geleefd te hebben. Maar, als men hier nu bijvoegt de verdeeling van het stuk, niet in vijf bedrijven, maar in zeven tafereelen, het invoeren van geheel overtollige personen en episoden, het ongemotiveerde komen en gaan der handelende personaadjen, den toestel van boeren-dansen en gevechten, van donder, weêrlicht en klokgeklep, van gifbeker en dolk, van angstgegil en gereutel van stervenden, en eindelijk de rijmelooze jamben, waarin het stuk is geschreven, en die geweest zijn boven de kracht van den dichter, zoo wel als derzelver voordragt boven het bereik was van onze tooneelspelers, dan erkent men gaarne, dat die proeve geheel vreemd is; hoewel men haar, zelfs de leer van Müllner aannemende, noch goed noch behagelijk kan vinden.

Doch, men versta ons wel! Indien wij aldus van het stuk spreken, het is om anderen, die lust mogten hebben meer zulke historische drama's te leveren, daarvan af te schrikken, maar geenszins om den heer de Lespinasse over zijne proeve iets onaangenaams te zeggen. De gedachte aan het toenemend verval van het hollandsche tooneel dreef hem aan, eene, zoo als hij zelf haar noemde, « *wanhopige poging* » te doen, om de belangstelling des publieks door iets nieuws, iets vreemds weder op te wekken, en alzoo het geheel verval te helpen vertragen. Die poging was loffelijk. Wij zeggen ook met Hooft:

> Bij groote daân
> Mag wil bestaan.

en zijn den dichter voor die poging erkentelijk, zoo goed alsof zij gelukt ware; wel overtuigd, dat hij haar niet weder beproeven zal, nu hij de zekerheid verkregen heeft, dat zulke drama's even weinig aan het publiek behagen als vatbaar zijn voor het doorstaan van eenen oordeelkundigen toets.

Waren er in de handeling eenheid en geleidelijke gang, en in de taal eenvoudigheid en duidelijkheid, zoodat de aanschouwer, zonder noodig te hebben het stuk te lezen en te herlezen, door het enkel zien en hooren bij de voorstelling zich een eenigzins helder begrip kon vormen van hetgeen er gebeurt en van hetgeen ieder gevoelt en denkt, dan misschien nog zou dit drama een beter onthaal hebben genoten. Maar niets in de handeling is voorbereid; alles komt en geschiedt plotseling, zonder dat men weet, van waar of hoe. De dichter heeft bij het publiek eene bekendheid met de geschiedenis en zelfs met zijne vinding ondersteld, die niet bestaan kan. Zij, die de geschiedenis *niet* kennen, of het stuk *niet* gelezen en herlezen en de geschiedenis *niet* nageslagen hebben, begrijpen er niets van; en zij, die de geschiedenis kennen, kunnen geenen vrede hebben met het gebruik, dat er van gemaakt is. Met de taal gaat het niet beter. De stijl is zoodanig gezwollen, dat men doorgaans de sprekers, op het bloote gehoor af, geheel niet verstaat. Men hoore Frank van Borselen bij den aanvang van het stuk:

> Dit uur zal de oude twist, die 't volk verdeelde,
> Als in een graf versmooren, en al 't bloed,
> Door d'adel en het hevig volk vergoten,
> Bedekken door den sluier van de vrede.
> Gelukkig oogenblik! — In gouden lettren
> Schrijft u de nazaat in 't historieblad;
> Want burgeroorlog is voor 't vaderland
> Een harder volksplaag, dan de bleeke pest,
> Wanneer zy koel en koud, haar doodsche fakkel,
> In d'afgrond aangestoken, door het luchtruim
> Met sombr'er licht in 't ronde slingert, en
> Het leven van den burger in haar doodsvlam
> Verteert!.... Maar als de wreede burgeroorlog
> Haar zeissen zwaait, verblijft den vromen krijger
> Een enkle hoop slechts — dat hy 't eerste vall',
> Opdat zijn zwaard niet rook' van broederbloed.
> Maar nu — de zwarte reeks van sombre dagen
> Verdwijnt in rook, voor 't blozend morgenrood
> Der vrede. —
> Heil u lang gewenschte dag;
> Uw luister schittre in onbewolkten glans.

Wij zijn er zeker van, dat maar weinig aanschouwers die alleenspraak goed verstaan hebben. De overladen inkleeding heeft de aandoenlijke gedachte geheel bedorven. Zou niet ieders hart dadelijk tot gevoelen, en ieders geest tot nadenken gestemd worden, als Frank eenvoudig zeide: *'Dit uur zal den ouden twist doen eindigen, en brengt den vrede aan, die het vergoten bloed zal doen vergeten. Gelukkig oogenblik! met gulde letteren zult gij in de geschiedenis vermeld worden! De burgeroorlog is eene ergere volksplaag dan de pest. Als die oorlog ontstaat, heeft de regtschapen krijgsman geen' anderen wensch, dan dat hij het eerst sneuvele, opdat niet zijn zwaard met broederbloed bevlekt worde. Maar nu zijn de dagen van rouw voorbij; nu komt de vrede. O langgewenschte dag! Uw luister hebbe geen einde!*

Zoo is dikwerf de poezij, in de handen van hem, die haar innig wezen nog niet kent, een middel om te bederven. En die alleenspraak is op verre na niet de meest gezwollen passage uit het stuk. Jammer voorzeker; want het stuk heeft meer dan ééne treffend schoone plaats, die, wanneer zij ontdaan ware van het poëtische klatergoud, dat haar ontsiert, den heer de Lespinasse tot duurzame eer strekken en hem eene plaats onder onze goede dichters verschaffen zou. Vooral de rol van *Dorzetti*, eene soort van *Samiël* en eigenlijk de hoofdpersonaadje, bevat zulke heerlijke fragmenten, die van eenen grootschen, zeldzamen aanleg getuigen, en eenen voorsmaak geven van hetgeen deze dichter zal kunnen leveren, wanneer hij zijne gaven en kracht aan een beter en edeler *genre* besteden wil. Met moeite onderdrukken wij de zucht, om dit door eenige stalen aan te toonen; maar wij zijn voor het bestek van een dagblad alreeds te uitvoerig geworden, en breken derhalve af; den lezer verwijzende, om maar iets te noemen, naar de bladz. 43, 105 en 125 van het dure, maar fraai gedrukte boekje.

Nog één woord, over de versmaat. De dichter vergist zich, naar ons gevoelen, in den alexandrijn. De alexandrijnsche maat is niet gedwongen, niet stijf, niet eentoonig; mits men hare vatbaarheid kenne, en zich ten nutte wete te maken. Men raadplege eens met Vondel, Antonides, Bilderdijk, of Da Costa! — En wat zijn die rijmelooze Jamben, als men derzelver vereischten en vatbaarheid geen meester is? Daarop moge dit drama antwoorden. Veel beter is het eenvoudig proza te schrijven.

Dat de acteurs met deze Jamben verlegen waren en er den toon maar niet voor konden vatten, is hun niet kwalijk te nemen. Dit afgerekend, was de uitvoering over het algemeen wel. De heer Engelman, als *Dorzetti*, had meesterlijke oogenblikken, en mevrouw Engelman stelde *Jacoba* verdienstelijk voor. De *regisseur* zelf speelde mede, en dit mag oorzaak geweest zijn, dat hij de groote repetitie niet uit de zaal gezien heeft, anders waren gewis een paar dingen, die nu hinderden, verbeterd?

Wij wenschen opregtelijk, dat deze mislukte proeve den heer de Lespinasse niet ontmoedige; maar dat wij eerlang op meer gelukkigen arbeid hem al den lof kunnen geven, dien hij geschikt, en waarschijnlijk ook bestemd is te verwerven.

Joannes de Boetgezant, door J. VAN DEN VONDEL; met aanteekeningen van J. M. SCHRANT. Te *Leyden*, bij J. H. Gebhard & Comp. 1840.

De naam van Vondel is algemeen bekend; maar van zijne werken kan men dat niet zeggen. Slechts weinigen bezitten ze, want zij zijn duur; en maar enkelen lezen ze, want zij bestaan uit een aantal zware, lijvige boekdeelen. Om alle die deelen zóó te *lezen*, dat men zeggen mag *gelezen* te hebben, moet men, bij weinig zaken, groote liefhebberij hebben in de *beoefening* der poëzij, en eene goede mate van geduld en volharding. Behalve nu, dat men het onder ons werkzaam en bloeijend volk te drok heeft, om veel tijd voor uitspanning te vinden, is hier ook, in weêrwil van de menigte dergenen, die zich met verzenmaken afgeven, tot eigenlijke oefening te weinig lust; — reden genoeg, dat men de werken van Vondel slechts kent bij geruchte, zoo als men zijnen naam kent bij overlevering. Zelfs onder geleerden en dezulken, die als toongevers in dichtkunst mogen gelden, zijn er niet velen, die Vondel *gelezen* hebben. De kleine stukjes, die van hem in wandeling zijn, zullen geene twintig bedragen; al wat van poëzij wil medepraten, zorgt die in het geheugen te hebben; maar slechts bij zéér *enkelen* vindt men iets meer dan deze. Witsen Geysbeek noemde hen de *chevaux-de bataille* van den geleerden stand. Vondel heeft er dit kleine leed van gehad, dat Witsen Geysbeek, die hem gelezen had, uit knorrigheid tegen hen, die hem *niet* hadden gelezen, maar onvoorwaardelijk ter navolging aanprezen, in zijn woordenboek, een aantal zijner gebreken met groote vinnigheid dóórstreek. Is Vondel door dit laatste iets minder geworden? Volstrekt niet; zijne onberekenbare en onbereikbare schoonheden zijn zoo groot en menigvuldig, dat de aanwijzing van zelfs alle mogelijke gebreken hem vermindert in waarde noch verkort in roem. Witsen Geysbeek, gelijk anderen dit vóór hem, hoewel minder scherp, alreeds gedaan hadden, verhelderde maar enkel het inzigt, dat men Vondel, even als ieder ander dichter, moet lezen met beradenheid, onderscheidende omtrent elk zijner dichtwerken den tijd, waarin het geschreven is, en in ieder werk het verhevene, schoone, voltooide en fraaije van het gezwollene, gekunstelde, gebrekkige of leelijke.

Hoe dit zij, de werken van Vondel zijn niet algemeen bekend, en dit is van sommigen derzelve te bejammeren. Wij rekenen den *Joannes de Boetgezant* tot hun getal en keuren het zeer goed, wanneer men ook dien door afzonderlijken druk en uitgave meer in wandeling helpt brengen. Of echter het doel van den heer Schrant wel geweest is de verspreiding van dit dichtstuk krachtdadig te bevorderen, trekken wij in twijfel. Goedkoopheid zou dan de eerste voorwaarde zijn geweest, en om deze te bereiken: beknoptheid. Maar hier is het omgekeerd. Het dichtstuk, dat in den druk van 1662 naauwelijks honderd bladzijden bedroeg, is hier door aanteekeningen en ruimte van druk tot 340 bladzijden uitgedijd. De heer Schrant moet zich dus een ander oogmerk hebben voorgesteld; want ook *deze* uitgave is, om hare kostbaarheid, al weder voor maar weinigen verkrijgbaar. Welk is dan dat oogmerk geweest? Den titel lezende, zou de beoefenaar der dichtkunst denken, dat uit de bijgevoegde aanteekeningen veel voor hem te leeren zoude vallen, over hetgeen men in de kunst moet najagen of vermijden, of over hetgeen Vondel eigenaardigs heeft in het algemeen of in het bijzonder in dit dichtstuk, en in den hooggeklommen leeftijd, waarin hij den *Joannes* geschreven heeft: maar van dat alles vindt men hier weinig. Van de 300 à 400 aanteekeningen op het eerste *boeck* bevatten slechts die op de verzen: 22, 50, 92, 126, 165, 204, 262, 274, 287, 319 en 390, het een en ander van dien of soortgelijken aard, en even zoo is het gesteld met de vijf andere *boecken*. Met genoegen evenwel vindt men nu en dan Witsen Geysbeek te regt gewezen of bestraft. Ook de taalkundige aanteekeningen hebben minder te beduiden, en bevatten bijkans niets, dan hetgeen oude of nieuwere taalkenners over de herkomst of beteekenis der toegelichte woorden gezegd hebben. De aanteekeningen zijn over het algemeen van bijbelsch uitlegkundigen, of liever: *uitbreid*kundigen aard.

Tot eene proeve laten wij eenige verzen met de aanteekeningen volgen, zoo als het boek openvalt; — het is bladzijde 93:

> De knaep van Isaï, die naeu een' stal bezat,
> Een herder won het rijck, en heerschte veertigh jaeren.
> Helize, op 's meesters spoor, befaemt door wonderbaeren,
> Verweckte door zijn lijck in 't graf een' dooden man:
> Zoo blijckt het helder, wat Godts almaght wercken kan
> Door slechte stoffen, en hoe zy zich weet te dienen
> Van ongeachten, en ter weerelt ongezienen.
> En dat noch hooger draeft, haer eer wil overal
> In 't kort opdaegen uit der menschen ongeval.

AANT. *De knaep van Isaï, enz. Knaap, knape*, Hoogd. *knabe*, Gal. *gnaba*, Angels. *cnapa*, Eng. *knave*, in het gemeen: jongen, jongeling, *puer*, *adolescens*, oorspronkelijk zoon, *natus*, *filius* (Isid. Gloss. Weil.), gelijk ook alhier. David, jongste zoon van Isaï, en die de schapen weidde, werd, in plaats van den door God verworpen Saul, door Samuel tot Koning over Israel gezalfd. (1 Kon. XVI. 13.) « Hij regeerde veertig jaren, in Hebron ruim zeven jaren over Juda, en te Jeruzalem drie en dertig jaren over gansch Israel en Juda. (2 Kon. V. 5.)

Helize, Elisa (Eliseus), bediende en leerling van den profeet Elias, en deszelfs opvolger, met profetischen geest en kracht nog ruimer bedeeld. (4 Kon. II. 9.)

Op 's meesters spoor. Naar het voorbeeld van zijnen meester Elias. Groote wonderdaden staan van dezen geboekt, zoo als het inhouden des regens, en het bewerken daarvan (3 Kon. XVII. 1. XVIII. 45.); het vermenigvuldigen van den spijsvoorraad eener sidonische weduwe (3 Kon. XVII. 14—16.); het opwekken van haren dooden zoon (3 Kon. XVII. 19—23.); een offer, op zijn gebed, door vuur van den hemel verteerd (3 Kon. XVIII. 36—38.), twee hoofdmannen met hunne vijftigen door hemelsch vuur gedood (4 Kon. I. 9—12); het droog voets gaan door de Jordaan (4 Kon. II. 8.); voorspellingen gedaan en vervuld. (3 Kon. XVII. 1, 14—16. XVIII. 1, 41—45. XXI. 21—24. 4 Kon. I. 4, 16, 17. IX. 26, 36. X. 10, 17.)

Befaemt door wonderbaeren, wonderbare dingen, wonderdaden. De wonderdaden, door Eliseus (Elisa) verrigt, overtroffen, in getal, die zijns meesters. Als zoodanig staan geboekt het verdeelen van de wateren der Jordaan, met den mantel van Elias (4 Kon. II. 14.); het gezond en vruchtbaar maken van het water te Jericho (4 Kon. II. 21, 22.); het straffen van twee en veertig moedwillige knapen, door beerinnen verscheurd (4 Kon. II. 23, 24); het voorzien in gebrek aan water (4 Kon. III. 20.); het vermenigvuldigen van de olie eener weduwe (4 Kon. IV. 1—7.); het opwekken van een dood kind (4 Kon. IV. 34, 35.); het gezond maken van vergiftigde spijs (4 Kon. IV. 40, 41.); het voeden van honderd mannen

met weinige spijze (4 Kon. IV. 42—44.); het genezen van den melaatschen Naäman (4 Kon. V. 10—14); het straffen van den inhaligen Giezi (Gehazi) met melaatschheid (4 Kon. V. 22—27.); het doen boven drijven van ijzer (4 Kon. VI. 5, 6.); het openbaren van de geheime plannen des konings van Syrië (4 Kon. VI. 8—10.); het verblinden der mannen, uitgezonden om den profeet te vangen (4 Kon. VI. 18); het weder openen van hunne oogen (4 Kon. VI. 20); voorspellingen gedaan en vervuld. (4 Kon. III. 16—24. IV. 16, 17. VI. 32, 33. VII. 1, 2, 18—20. VIII. 1, 2, 7—15. IX. 7—10, 25—27, 36. X. 10, 17, 32. XIII. 17, 25)

Verweckte door zijn lijck enz. « En Eliseus (Elisa) stierf, en zij begroeven hem. En in dat zelfde jaar waren moabitische rooverbenden in het land gevallen. En het geschiedde, als sommigen een' man begroeven, dat zij roovers zagen, en zij wierpen het lijk in het graf van Eliseus, en toen het aan gebeente van Eliseus raakte, herleefde de man, en rees op zijne voeten. (4 Kon XIII. 20, 21.)» Dus vereerde God zijn' grooten Profeet, ook na den dood, en drukte het zegel op al het geen hij geleerd, gedaan en voorzegd had.

Ongeval, onverwacht ongeluk, ramp, *Infortunium*. Kil.

Men ziet hieruit, dat de aanteekeningen veel breeder zijn, dan het gedicht zelf, en tevens, wat zij hoofdzakelijk ten doel hebben. Wij voor ons erkennen in zoodanige *uitbreidende* aanteekeningen op een dichtstuk geen' smaak te hebben, en gelooven, dat het beter ware geweest, ze achterwege te laten. Het boek zou dan de helft dunder, de helft goedkooper en voor een veel grooter aantal lezers berekend en bereikbaar zijn geweest. De weinige aanteekeningen van taal en dichtkundigen aard hadden dan ook gevoegelijk *achter* ieder *boeck*, of *achter* het geheele werk geplaatst kunnen worden, en niet noodig gehad op elke bladzijde *onder* den tekst gedrukt te worden. Dit laatste verdeelt altijd de aandacht. De lezer, die nu eens den tekst dan weder de aanteekening inziet, raakt beiden met tekst en aanteekening in de war, en eindigt met de zaak moede te worden. Een dichtstuk te lezen, waaronder regel voor regel aanmerkingen staan, is hetzelfde, als of men spreekt met iemand, die ons woord voor woord in de rede valt. Het eene zoowel als het andere brengt tot wanhoop.

De vraag: welk oogmerk de heer Schrant met deze uitgave gehad heeft, is ons dus niet helder, en wij blijven er het antwoord op schuldig. Dit is zeker, dat de aanteekeningen de hoofdzaak uitmaken. De titel van het boek is verkeerd; — hij is: *Joannes*, enz., *met aanteekeningen* en moest zijn: *aanteekeningen op den Joannes*, enz., *met bijvoeging van het gedicht.* Maar als men dan leest de aanteekeningen en daarop al weder vraagt naar het oogmerk, zit men werkelijk gevangen, en alleen de uitgever zelf bezit nog het kluwen, waarmede men uit dien doolhof geraken kan; want het voorberigt heldert niets op. De heer Schrant vergeve het ons, wanneer wij dat voorberigt niet begrijpen. Hij vindt het dichtstuk fraai, dat « *billijkt de reden* » van den nieuwen druk; maar het *billijkt* geenszins *de reden* van eenen nieuwen druk met zoo vele en *zulke* aanteekeningen.

Als de heer Schrant de kunstlievende wereld verpligten wil, bezorge hij eens eenen nieuwen druk van den *Joannes*, die weinig, zeer weinig geld kost, en waarbij men geene andere aanteekeningen vindt, dan die noodig zijn voor het algemeen om Vondel te verstaan, en voor hem, die de dichtkunst beoefent, om te weten, waarin hij Vondel moet trachten te volgen, of waarin hij pogen moet hem te vermijden.

Hoe dit zij, de heer Schrant is te gunstig bekend, dan dat de bezitters van zijne werken niet gretig ook dit zich zouden aanschaffen; het draagt op iedere bladzijde treffende kenteekenen van belezenheid, kunstgevoel, en groote en grondige geleerdheid. Wij vereeren en bewonderen den man, al kunnen wij, voor ons zelven, aan het werk onze goedkeuring of onzen bijval niet schenken.

Wil men een onpartijdig oordeel over Vondel en zijnen *Joannes* vernemen, men leze dan dit uit het voorberigt:

Vondels naam herinnert ons een van Neêrlands grootste vernuften, den grootsten dichter zijner eeuwe, den vader der nederduitsche dichtkunst, van wiens lof gewaagt al wat Hollandsch spreekt of verstaat en poëzij bemint (1).

Door de natuur tot dichter gevormd, paarde hij met een stout, oorspronkelijk vernuft eene weelderige verbeeldingskracht, een levendig gevoel, ook een' beschaafden, rijktoegerusten geest, alsmede de onbepaaldste heerschappij over taal en versbouw, met één woord, hij bezat de voornaamste eigenschappen van den dichter, en wel in de ruimste mate. Van daar die rijkdom van vinding, die levendigheid van denkbeelden, die hoogdravendheid, verhevenheid, stoutheid van gedachten; die verrassende wendingen, die sierlijke, eigenaardige beelden, die fraaije vergelijkingen, die krachtige, natuurlijke schilderingen, die alles verwarmende gloed, die veelsoortige kundigheden, dat vermogen, om voor alles de meest passende uitdrukking en maat te bezigen, die buigzaamheid, gemakkelijkheid, zoetvloeijendheid, waarvan men allerwege de blijken ontmoet.

Hoe algemeen nu ook dit, zelfs door de partijdigste kunstregters, wordt erkend, zou men toch den lof des grooten dichters overdrijven, met hem een' in alle opzigten volmaakt dichter te noemen. Wel is waar, zijn de onvolkomenheden bij hem wel eens vergroot, en hebben zij nog onlangs in den heer Witsen Geysbeek (2) een' te strengen gisper gevonden; maar dit neemt ze niet geheel weg. Aan de regelen van een' goeden smaak getoetst, geven ook Vondel's voortreffelijkste kunstgewrochten niet zelden stoffe tot gegronde berisping. Doch, wat er ook zij van die gebreken, zij raken niet het wezen der dichtkunst, komen veelal ten laste eener nog ongelouterde eeuw, en worden door de schitterendste schoonheden rijkelijk vergoed. (3). Het zijn die schoonheden, welke men moet weten te kiezen, om Vondel in al zijne grootheid te zien en te bewonderen; schoonheden, waarin hij nog door niemand is overtroffen. Zoo ergens, dan geldt alhier het gezegde van Horatius:

> Verum ubi plura nitent in carmine, non ego paucis
> Offendar maculis, quas aut incuria fudit,
> Aut humana parum cavit natura.

Onder Vondels beste en met de meeste zorg bewerkte dichtstukken bekleedt zijn *Joannes de Boetgezant* eene voorname plaats. Hadden reeds Scipion de Capece en George Buchanan aan dat onderwerp hunne latijnsche lier gewijd, ook Vondel wilde daaraan zijne krachten beproeven, met dit gevolg, dat in den jare 1662 het dichtstuk werkelijk het licht zag, toen de dichter reeds 75 jaren oud was, en in min gunstige omstandigheden verkeerde.

Wat de kunstwaarde van het dichtstuk betreft, wij erkennen gaarne, dat de *Joannes*, getoetst aan de regelen der kunst, hoe willekeurig en onbepaald dan ook in meer dan één opzigt, op den naam van eigenlijk gezegd heldendicht (Epopee) geene aanspraak kan maken; evenmin als, benevens de *Pharsalia* van Lucanus, de *Punica* van Silius Italicus, de *Thebaïs* van Statius, ook de *Hel* van Dante, de *Henriade* van Voltaire, de *Willem III* van Rotgans, de *Abraham* van Hoogvliet, de *David* en *Germanicus* van Van Merken, de *Willem I* van Nomsz, en anderen proef hebben kunnen houden. Het ontbreekt in den *Joannes* aan één, groot, geheel, volkomen, moeijelijk bedrijf, waartoe al het overige gebragt kan worden, en dat overal uitkomt. Meer schijnt het gewrocht tot die dichtsoort te behooren, welke de dichtmatige levensbeschrijving, ook wel Cyclische, wordt genoemd, naar den kring (κύκλος) der aloude Mythen en volksverhalen, waaruit de oude Cyclische dichters hunne stoffen ontleenden. Doch ook als zoodanig is het eene soort van het Epos; terwijl de wezenlijk Epische sieraden, allerwege voorhanden, hetzelve de eigenlijk gezegde Epopee zeer doen naderen. Het onderwerp, uit den aard belangwekkend, is met waardigheid behandeld. Het verhaal, dichterlijk afgewisseld, wordt voorgedragen in eene deftige, vloeijende vers-maat. De held, groot en eerbiedwaardig, trekt, als hoofdpersoon, steeds de aandacht. Al de bijzondere deelen hangen van elkander af, en rigten zich op één hoofdpunt, de grootheid van den boetgezant. De Episoden verlevendigen de aandacht, of helderen het onderwerp op, en staan daarmede in een natuurlijk verband. Het wonderbare ontbreekt niet, maar vrij van het gedrochtelijke der oude fabelleer, en met het waarschijnlijke gepaard. De karakters, zeer verscheiden, zijn doorgaans wel geteekend, en blijven zich gelijk. Overal ontmoet men de schoonste lessen van wijsheid, deugd en zedelijkheid. Men bewondert den grooten voorraad van 's dichters denkbeelden, wijsgeerige, menschkundige opmerkingen, den schat zijner bijbel-, geschied-, aardrijks- en oudheidkunde, de partij, welke hij van de voornaamste dichters, van Homerus, Virgilius, Ovidius, Caperius, Sannazarius, Buchanan, Dante Tasso, heeft weten te trekken, zonder hen slaafs te volgen. Vooral ondert men 's mans rijke vinding en weelderige verbeeldingskracht, bij het bezigen van de levendigste, bevalligste schilderingen. Ook de vergelijkingen, zoo zeer geschikt, om het onderwerp te verlevendigen, zijn, met eene milde, soms verkwistende, hand, alomme verspreid, en munten meestal, zoo wel door gepastheid, als door fraaiheid, uit. Wij spreken niet eens van fraaije overdragten, van wél gekozen en met den aard der zaken overeenstemmende uitdrukkingen, welke de voordragt verzinnelijken, en waarover de dichter naar willekeur beschikte. Kortom, de *Joannes de Boetgezant* is een voortreffelijk gewrocht, rijk in allerlei dichterlijke schoonheden, dat, zelfs volgens het oordeel van een' zeer partijdig regter, goed, deftig en met waardigheid is bewerkt, verscheidene wezenlijk fraaije epische sieraden bevat, en zich met genoegen laat lezen. Geen wonder, dat het dichtstuk in die dagen, toen nog het eigene den meesten bijval vond, en niet voor het schrale, winderige, smaak- en hartverpestende vreemde behoefde te wijken, op hoogen prijs werd gesteld, gretig gezocht en luide toegejuicht; waarvan niet slechts herhaalde uitgaven, benevens de loffelijkste vermelding bij Huydecoper, Macquet en anderen, maar ook eene latijnsche overzetting in eene gladde, vloeijende vers-maat, hoezeer niet altoos even naauwkeurig, ten bewijze strekken.

Hoe gunstig nu ook de Joannes de Boetgezant zich in velerlei opzigt onderscheide, hij deelt niet te min in het geen zelfs Vondels beste kunstgewrochten aankleeft; terwijl het de grootste eenzijdigheid zou verraden, dit niet te erkennen. In de taal- en dichtkundige bijdragen, ook in de oordeelkundige schriften van Macquet en Brender a Brandis, komen hier en daar aanmerkingen voor, sommige min, andere meer gegrond. Minder beteekenend zijn die, welke Witsen Geysbeek, in weêrwil van den lof, aan het dichtstuk toegezwaaid, daar op heeft gemaakt. Trouwens zijne spotzucht botvierende, en geestig willende zijn, wel eens ten koste der waarheid, heeft hij zijne zwakheid bloot gelegd, vermits geene spotternij, hoe geestig ook, het gemis van bondige redenen kan vergoeden. Intusschen heeft de *Joannes* zijne onvolkomenheden. Om niet te drukken op zwakke plaatsen, blijken van valsch vernuft, kleine onoplettendheden, herhalingen, platheden, hardheden, stoot men nu en dan op onnaauwkeurigheden en misvattingen, welke het te verwonderen is, dat tot hiertoe onopgemerkt zijn gebleven. Ook zou men nu eens eene andere wending, dan weder eene uitweiding, of uitbreiding, verlangen. Doch hoedanig ook de onvolkomenheden zijn, zij logenstraffen het boven in het gemeen beweerde niet. Daar zij het wezen der dichtkunst niet raken, laten zij de eigenlijke waarde van het dichtstuk in haar geheel, en worden zij door wezenlijke schoonheden rijkelijk opgewogen.

(1) Brandt, *Lev. v. Vond.* 83.
(2) *Biogr. Anthol. en Crit. Woordenb. der Nederd. Dicht.* VI.
(3) Siegenbeek, *Verh. over de Dicht. verdienst. v. Vond. Werk der Bat. Maatsch. van T. en D.* II. 71.

Geregtelijke Aankondigingen.

Extract uit eene acte, onderhands gepasseerd, en geteekend te Amsterdam, de dato 15 Januarij 1841, door L. B. Davids ter eenre, en W. S. Königsberger ter andere zijde, beiden alhier woonachtig, houdende oprigting eener vennootschap, ten doel hebbende, om de thans, provisioneel ten huize van den ondergeteekende ter eenre, bestaande katoenspinnerij en fabrijk van watten, voor gezamenlijke rekening voort te zetten. De firma is Davids en Königsberger, en zal door beide de contractanten worden geteekend, edoch uitsluitend en alleen voor zaken directelijk de vennootschap concernerende, welke wordt gerekend te zijn aangegaan van primo Januarij 1841, voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren. Bij gebreke van schriftelijke opzegging, welke 6 maanden vóór de expiratie van het contract zal moeten geschied zijn, zal dezelve beschouwd worden als voor eenen onbepaalden tijd te zijn verlengd, en alsdan zes maanden, nadat door een' der vennooten eene schriftelijke opzegging zal gedaan zijn, ophouden te bestaan.

Voor extract eensluidende.

AMSTERDAM, 1 Februarij 1841. — L. B. DAVIDS. W. S. KÖNIGSBERGER.

Advertentiën.

(7949) De COMMISSIE tot afdoening der zaken van het ontbonden *AMORTISATIE-SYNDICAAT* brengt bij deze ter kennisse van de Belanghebbenden:

1°. Dat, te beginnen op Maandag den 8sten Februarij aanstaanden, van des morgens 9 tot des namiddags 3 ure, aan het Bureau, op de Heerengracht bij de Vijzelstraat, zal worden gevaceerd tot de afgifte van nieuwe vellen Coupons, bij de Schuldbekentenissen van het *Amortisatie-Syndicaat*, rentende 3½ ten honderd in het jaar.

2°. Dat de Houders verpligt zullen zijn de Schuldbekentenissen ter stempeling in te leveren, vergezeld van eene specifieke, en door hen behoorlijk onderteekende lijst, waarvan het formulier, tegen 2½ cent per stuk, bij de Boekverkoopers VAN CLEEF alhier, verkrijgbaar is gesteld.

3°. Dat op gelijke voet en wijze, aanvankelijk op Maandag den 1 Maart eerstkomenden, zal overgegaan worden tot de uitgifte der nieuwe vellen Coupons, voor de Schuldbekentenissen van het *Amortisatie-Syndicaat*, rentende 4½ ten honderd.

De Commissie voornoemd,
AMSTERDAM, den 2 Februarij 1841. — C. H. VAN GRASVELD, *Voorzitter*, VAN HOYTEMA, *L. S.*

De opperstrandvonder, in het Ressort *TEXEL*, roept op alle en een iegelijk, die vermeenen mogten eenige reclame te kunnen doen gelden op de navolgende, sedert den 6 Junij ll. tot heden, aan de stranden van dit ressort aangespoelde, of uit zee aangebragte Voorwerpen, of wel het zuiver provenu daarvan, te weten: Eene [] Balk, gemerkt N°. 6, MK, 6 Kolders, Scheepspomp, Snaauwsteng, eenige stukken Rondhouten, waaronder eene halfverbrande Raa, ruim 1,500 stuks vuren of greenen Deelen, dik dooréén 8 duim; en voorts van verschillende afmetingen, als ongemerkt, 43 stuks vuren of greenen Balken, van verschillende lengte en dikte, meerendeels gemerkt R in een vierkant A//, en eenige Nommers, 5 [] Balken, vreemdsoortig hout, van verschillende afmeting, gemerkt RK in een driekant. Eene defecte Zeeton, waarop de woorden: *South Newcome;* eene Scheepsboot, waarin van binnen de naam: Edward Faulkner, van buiten *Harmony* × *Nth. Shields*. En eindelijk: eene Barkas, waarin van binnen staat: John Newman.

Ten einde zich deswege, voorzien van de noodige bewijzen, ten spoedigste te vervoegen bij hem Opperstrandvonder.

TEXEL, 10 *December* 1840. (7850)

Onder Custodie van de SUBSTITUUT-STRANDVONDERIJ van het Ressort *Egmond aan Zee* is ter reclame te bekomen: Een ANKER, gemerkt N°. 558, aangebragt door Schipper ALBERT STAM, voerende de Visschers-Pink *de Oude Adriaan*, den 31 December 1840. (7951)

De OPPERSTANDVONDER van het Ressort *Urk*, roept op, allen, die vermeenen, het regt van reclame te kunnen doen gelden op een ANKER en KETTING, welk op 31 October, door Visschers van *Urk*, in de nabijheid van het Eiland *Urk*, is opgevischt; als kenmerk staat op de schagt van het Anker: 2111, 20/O; de Ketting houdt eene lengte van 113 N. ellen. Zij, welke vermeenen hierop regt te hebben, kunnen zich, voorzien van de noodige bewijzen, bij hem Opperstandvonder, als ook bij den Heer Gouverneur dezer Provincie, tot verkrijging van genoemd Anker en Ketting vervoegen.

URK, 5 November 1840. (7952)

(7953) **LEES HIER.**

Ik heb de eer aan mijne Vrienden en Begunstigers, zoowel als aan het geëerd Publiek bekend te maken, dat ik heden in mijn huis, *Konigstrasze* n°. 5, in de nabijheid van den Rijn, digt bij de plaats der aankomst en vertrek van de Stoombooten, een LOGEMENT heb geopend, waaraan eene welingerigte RESTAURATIE is verbonden. Men kan zich van eene prompte en goede bediening verzekerd houden.

KEULEN, 31 *Januarij* 1841. LUDWIG FOWINKEL.

(7954) *Er wordt gevraagd*

voor de Steendrukkerij van S. SCHOYER, Nieuwendijk, 45,

Een Bekwame DRUKKER,

kunnende met OVERDRUKKEN en GEGRAVEERD WERK goed omgaan. Het is onnoodig zich te presenteren, of men moet in dit vak verscheidene jaren werkzaam zijn geweest, en drager zijn van goede Getuigschriften.

(7955) **ER WORDT GEVRAAGD,**

Om dadelijk in dienst te treden:

Eene BURGER JUFVROUW of WEDUWE zonder Kinderen, van de Protestantsche Godsdienst, tusschen de 25 en 35 jaren oud, goed met den Wasch kunnende omgaan, en bewijzen van goed humeur en gedrag kunnende bijbrengen, tot assistentie in een stil Huishouden, op een Buitenverblijf in de Provincie *Gelderland*.

Adres per besloten *franco* brieven, onder lett. S., aan het Bureau van den *Avondbode*.

(7956) Tot JUFVROUW VAN GEZELSCHAP, of wel tot waarneming van eene Huishouding, biedt zich iemand aan uit den fatsoenlijken stand, welke jaren bij eene der notabelste Familiën in betrekking is geweest, van de Protestantsche Godsdienst, en 40 jaren oud.

Iemand hierop reflecterende, gelieve zich, per *franco* brieven onder lett. F. P., te adresseren aan het Bureau van den *Avondbode*.

(7957) Bij L. E. BOSCH & ZOON, Boekdrukkers en Uitgevers te *Utrecht*, is verkrijgbaar gesteld en door hen alom verzonden:

BERIGT EN VOORWAARDEN VAN INTEEKENING OP HET DICHTSTUK:

***de St. Elizabeths Nacht*, A. 1421,**

OF DE ONDERGANG VAN DEN *GROOTEN-* OF *ZUID-HOLLANDSCHEN WAARD*,

met uitvoerige Historische, Oudheidkundige en Statistieke Aanteekeningen, versierd met eene hoogstmerkwaardige gekleurde Kaart van den *Zuid Hollandschen Waard* vóór de ramp, en volgens de oorspronkelijke van A°. 1565, door vele landmeters en ingenieurs geverifieerd, en eene fraaije Plaat, voorstellende eene vreeselijke scène uit het gedicht; door R. H. VAN SOMEREN, *Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw*, *Correspondent der Tweede Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut*, enz.

De inteekening, à ƒ 3 per exemplaar, geschiedt, behalve bij bovengemelde Uitgevers, bij alle voorname Boekhandelaren in het Koningrijk, mitsgaders bij den auteur te Kralingen.

De voordeelen dezer inteekening zijn door den Schrijver bestemd tot eene bijdrage voor het fonds tot den aanstaanden opbouw eener nieuwe kerk, ter dienste der Hervormde Gemeente te Kralingen.

Schouwburgen, Concerten, enz.

STADS SCHOUWBURG. Zaturdag 6 Februarij 1841. DE BERGWERKERS, Zangspel, in drie Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *Körner*, door den Heer Mr. *J. van Lennep;* Muzijk van den Heer *A. Berlijn*; gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*. Nooit vertoond. Gevolgd door: ZELINDE, Nieuw Groot Ballet Pantomime, gecomponeerd en gemonteerd door den Heer *J. Carey*; Muzijk van den Heer *A. Berlijn*.

Aanvang ten 6 Ure.

THEATRE FRANCAIS. (*Sous la direction de Mr.* PRUDENT.) Jeudi 4 Fevrier 1841. (N°. 55 de l'Abonnement.) Une représentation de: UN SECRET, Comédie nouvelle, mêlée de Couplets, en 3 actes et en Prose, par Mrs. *Arnoult* et *Fournier*. Suivi de: BOQUET PERE ET FILS, OU LES EAUX DE NÉRIS, Comédie nouvelle, mêlée de Chant, par Mrs. *Marc. Michell* et *Laurencin*. *On commencera à 7 heures.*

A l'Etude: L'HOMME A BONNES FORTUNES, MISANTROPIE ET REPENTIR, ANDROMAQUE, MARIE STUART, MÉROPÉ, AINÉE ET CADETTE.

OPERA ITALIEN, *Amstelstraat*. Samedi 6 Fevrier 1841. (Fête de Nuit) Grand BAL Paré et Masqué. (11 *heures*.)

L'Orchestre sera conduit par Mr. *Pedrotti*, premier chef d'orchestre de l'Opéra Italien.

Entrée ƒ 2 par Personne.

Mr. *Saqui*, Costumier de l'Opéra Italien, fait savoir, qu'il fait confectionner pour le Bal, qui doit se donner à ce Théâtre le 6 Fevrier, des Costumes d'après ceux du grand Bal de l'Opéra de Paris, tels que débardeurs, Malins, Postillons, Pierots, etc., etc.

SALON DES VARIETES, in de *Nes*. Donderdag den 4 Februarij 1841. DE KALKOEN VAN BREDA, Vaudeville, in één Bedrijf. Na hetzelve: DE VADER VAN DE DEBUTANTE, Vaudeville, in vijf Bedrijven, naar het Fransch vrij gevolgd.

Entrée 75 Cts., welke in vertering zal worden aangenomen.

Aanvang ten 7½ *Ure.* JB. DUPORT.

P. S. Verwacht eerstdaags: DE BLOODAARD, Vaudeville, in één Bedrijf, naar het Fransch *Le Poltron*.

GROOT FRASCATI. Samedi 6 Fevrier 1841. (Pour l'entrée de la Fête du Carnaval.) Grand BAL, Paré en Masqué, sous la direction de Mrs. *Oberg* et *Malfait*. Entre les Quadrilles, Walses et Galoppes de *Strauss*, *Musard* et *Broekhuijzen Jr.*: Grande Danse, expressement arrangée pour le Carnaval; exécutée par des Dames et Messieurs Costumés. 1. Boléro, Danse Espagnol, Musique de Mr. *G. H. Broekhuijzen Jr.* 2. Pas Chinois, Musique de Mr. *G. H. Broekhuyzen Jr.* 3. Scène Pastorale, Musique de *Labitzky*. 4. Danse Nationale, Musique de Mr. *Oberg*. L'orchestre composé et etudié sous la direction de Mr. *E. Stumpff*.

Entrée ƒ 2 par Personne. *Aanvang ten* 11 *Ure.*

L'on peut se pourvoir des Billets d'Entrée Vendredi et Samedi, depuis 10 jusqu'à 4 heures.

Veuve *Samson*, Costumière et Magasinière du Théâtre Français, se trouvera dans le dit Local munie de toutes genres de Costumes du premier Choix.

J. W. KLEINE, Klarinettist, heeft de eer het kunstminnend Publiek te berigten, dat zijn jaarlijksch CONCERT zal plaats hebben op Donderdag den 4 Februarij 1841, in den Hoogduitschen Schouwburg.

PROGRAMMA:

EERSTE DEEL. 1. Nieuwe Ouverture van L. A. Embach. — 2. Nieuwe Fantaisie voor de Clarinet, uit de Opera *Norma*, van A. Berlijn, voor te dragen door den Concertgever. — 3. Aria van Rossini, te zingen door Mevr. *L. Stoetz*. — 4. Concertante voor twee fluiten, van A. B. Furstenau, voor te dragen door de Heeren *P. W. Dahmen* en *L. G. Erwig*. — 5. Nieuwe Fantaisie voor de viool, gecomponeerd en voor te dragen door den Heer *C. C. Fischer*.

TWEEDE DEEL. 1. Ouverture van den Heer A. Berlijn. — 2. Nieuwe Fantaisie voor den waldhoorn, uit het Zangspel *Norma*, van Gabay, voor te dragen door den Heer *N. J. Potdevin*. — 3. Aria, te zingen door Mevr. *L. Stoetz*. — 4. Concertante voor vier violen, van Louis Maurer, voor te dragen door de heeren *C. C. Fischer*, *F. B. Bunte*, *J. G. Greive* en *L. A. Kleine*. — 5. Romances van Spohr, woorden van den Heer P. J. Kerkhoven, met obligaat waldhoorn, te zingen door Mevr. *L. Stoetz* en voor te dragen door den Heer *N. J. Potdevin*. — 6. Nieuwe Variatien voor de Clarinet, op een thema uit de opera *du Pirate*, van Bellini, gecomponeerd door den Heer L. A. Embach, voor te dragen door den Concertgever.

Prijs voor elk Billet ƒ 2 en Tweede Rang ƒ 1. *Aanv. 7 Ure.*

De Entrée-Billetten zijn te bekomen aan het Muzijk-Magazijn van den Heer *Roumen*, Kalverstraat, en op den dag van het Concert aan het bureau van voornoemden Schouwburg, des voormiddags van 10 tot 2 ure, alwaar men ook plaatsen te kan bespreken.

CONCERT van Gebr. KREUTZER, Donderdag 11 Februarij e. k., in den Hoogduitschen Schouwburg, waarop zich zullen doen hooren de HH. *J. E. Kreutzer* (fluit en guitar), *F. W. Kreutzer* (viool), *N. J. Potdevin* (hoorn), *J. W. Kleine* (clarinet), *C. Kettner* (accordeon), Mejuffr. *J. de Boer* en de Heer *Delvivo* (zang). — Het Programma zal nader worden bekend gemaakt.

Entrée ƒ 2. *Aanvang ten 7 Ure.*

FRANS STOLL heeft de eer te berigten, dat zijn CONCERT, *Vocaal en Instrumentaal*, zal plaats hebben op Donderdag den 4 Maart e. k., in de Zaal van den Hoogduitschen Schouwburg. — Het Programma zal nader worden bekend gemaakt.

TE AMSTERDAM ... WITHUYS, VERANTWOORDELIJK ...
... LA DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.